

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Videokonferences>Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls civillietās un komercietās ir sagatavojis vairākas faktu lapas, kurās sniegta praktiska informācija par noteikumiem, procedūrām un tehniskiem līdzekļiem attiecībā uz videokonferenci starp tiesām dažādās ES dalībvalstīs.

Padomes Regulā (EK) Nr. 1206/2001, kuru piemēro sadarbībai starp dažādu ES valstu tiesām **pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās**, sniegta vispārīgs tiesiskais regulējums attiecībā uz pierādījumu vākšanu valstī, kas nav valsts, kurā atrodas tiesa. Tomēr katrā ES valstī ir savi procesuālie noteikumi, tāpēc procesa aspekti atšķiras atkarībā no noteikumiem valstī, kura saņem sadarbības pieprasījumu.

Lai atvieglotu dažādu ES valstu tiesu iestāžu sadarbību un pilnībā izmantotu videokonferences sniegtās iespējas pierādījumu iegūšanā kādā citā ES valstī, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls civillietās un komercietās (ETST) ir izstrādājis **faktu lapu** kopumu. Tajās sniegta praktiska informācija par noteikumiem, procedūrām un tehnisko aprīkojumu dažādās ES valstīs.

Lai iegūtu sīkāku informāciju par konkrētu valsti, noklikšķiniet uz tās karodziņa.

Lapa atjaunināta: 21/02/2019

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Beļģija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, liecības var sniegt abos minētajos veidos. Šajā saistībā ir izstrādātas *ad hoc* procedūras. Beļģijas tiesību aktos nav noteikumu attiecībā uz videokonferenču rīkošanu, bet tie neliedz izmantot šādas konferences.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Liecības var sniegt gan liecinieki, gan eksperti. Praksē liecības no pusēm jau pieņemtas saskaņā ar 17. pantu.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Šajā saistībā piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā atrodas tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu. Pieprasīto pierādījumu iegūšana nedrīkst būt pretrunā Beļģijas valsts tiesību aktos noteiktajiem pamatprincipiem (17. panta 5. punkta c) apakšpunkts).

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Nopratināšana, izmantojot videokonferenci, nav obligāti jārīko tiesā.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, saskaņā ar saviem noteikumiem nosaka, vai uzklauššana ir jāieraksta, un veic attiecīgos pasākumus.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) tikai nīderlandiešu, franču vai vācu valodā (Beļģijas tiesību akti);

b) nav prasību attiecībā uz valodu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nodrošina tulka pakalpojumus un sedz tulkošanas izmaksas. Parasti tulks nodrošina pakalpojumu tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, videokonferences norises laikā. Tomēr nav iemesla, kādēļ tulks nevarētu fiziski atrasties liecinieka atrašanās vietā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Tas ir noteikts tās valsts tiesību aktos, kurā atrodas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas sedz tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

Tālruņa savienojumu ierosina tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Ceļa izdevumus arī sedz tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Centrālā institūcija to norāda tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, pieprasījuma saņemšanas apstiprināšanas brīdī.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Ārvalsts tiesa informē liecinieku par uzaicinājuma vēstuli, kurā norādīts, ka sadarbība notiek pēc brīvprātības principa.

Centrālā institūcija lūdz tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, nosūtīt uzaicinājuma vēstuli pirms J veidlapas nosūtīšanas. Šajā vēstulē skaidri norāda, ka attiecīgā persona ir informēta par to, ka ierašanās uz uzklauššanu ir brīvprātīga.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Uzrādot personu apliecinošus dokumentus.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Tas tiek veikts saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Kāds no centrālās institūcijas darbiniekiem uz laiku uzņemas koordinatora pienākumus, lai vienotos par tādiem praktiskiem jautājumiem kā izmēģinājuma uzklauššanas un faktiskās uzklauššanas dienu laiku.

Administrators/lietvedis ir atbildīgs par sistēmas ielīgšanu un izslēgšanu.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Papildinformācijas pieprasījumus tiesai, kura iesniedz pieprasījumu, centrālā institūcija iesniedz pirms uzklauššanas.

Lapa atjaunināta: 23/02/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Čehija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Procedūru reglamentē Likums Nr. 99/1963 (grozītais Civilprocesa kodekss) un —galvenokārt— Tieslietu ministrijas Rīkojums Nr. 505/2001 par rajona tiesu, reģionālo tiesu un augstākās tiesas iekšējiem noteikumiem.

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas Rīkojuma Nr. 505/2001 10.a punktu tiesnešu palātas priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski) var izmantot tehnisko aprīkojumu attēla un skaņas pārraidei (videokonference), lai uzklautu liecinieku vai ekspertu, ja tiek nodrošināta pienācīga tiesību aizsardzība un personu drošība, ja tas vajadzīgs drošības vai citu pamatotu iemeslu dēļ un ja tas ir tehniski iespējams.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas Rīkojuma Nr. 505/2001 11.a punktu ekspertus un lieciniekus var nopratināt, izmantojot videokonferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Videokonferenci var izmantot tikai liecinieku un ekspertu nopratināšanai.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t.i., vai tam jānotiek tiesā?

Ja tiesnešu palātas priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski) piekrīt nopratināt liecinieku vai ekspertu, izmantojot videokonferenci, tiesas pavēstē norāda vietu, kurā lieciniekam vai ekspertam jāierodas uz nopratināšanu. Proti, var izmantot arī citas nopratināšanai piemērotas vietas (piemēram, eksperta vai liecinieku atrašanās vieta, piemēram, slimnīca vai laboratorija).

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Liecinieka sniegtā liecība tiek ierakstīta. Var noteikt prasību stenografēt liecības daļas. Alternatīvas metodes var būt visas liecības ierakstīšana oficiālā datu nesējā vai ierakstīšana audio datu nesējā vai audio un video datu nesējā, ja likums to ļauj vai ja tiesnešu palātas priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski) pieņem lēmumu par šādas metodes izmantošanu.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Lieciniekam, kas nepārvalda valodu, kurā notiek tiesvedība, saskaņā ar Konstitucionālā akta Nr. 2/1993 (Pamattiesību un pamatbrīvību harta) 37. panta 4. punktu ir tiesības izmantot tulka pakalpojumus. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 18. panta 2. punktu tiesa vajadzības gadījumā tiesas sēdē nodrošina tulka pakalpojumus pusei, kuras dzimtā valoda nav čehu valoda.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 18. panta 1. un 2. punktu tiesa nodrošina lietas dalībniekiem vienādas iespējas izmantot savas tiesības, un vajadzības gadījumā tiesas sēdē nodrošina tulka pakalpojumus pusei, kuras dzimtā valoda nav čehu valoda.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Uzaicinot nopratināmo personu uz tiesu, tiesa rīkojas saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 51. pantu, izņemot gadījumus, kad likumā vai īpašos noteikumos paredzētas citas prasības attiecībā uz tiesas pavēstēm, tiesas pavēstē iekļauj šādu informāciju: tās lietas nosaukums, kuras izskatīšanā nopratināmajai personai jāpiedalās, tiesas sēdes nosaukums, norises vieta un ierašanās laiks, uzaicinājuma iemesls, nopratināmās personas statuss un pienākumi tiesvedībā un attiecīgā gadījumā paredzamais tiesas sēdes ilgums. Pavēsti nosūta papīra formātā vai elektroniski, un steidzamos gadījumos uzaicinājumu uz tiesu nodod, izmantojot tālruni vai faksu. Ja liecinieka vai eksperta nopratināšanai izmanto videokonferenci un nopratināmajai personai jāierodas citā tiesā, tiesa, kurā nopratināmajai personai jāierodas, izdot pavēsti, un tiesa, kura iesniedz pieprasījumu, lūdz minēto otru tiesu sadarboties šā uzdevuma izpildē (pieprasījuma vēstule). Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 115. panta 2. punktu tiesas pavēstes lietas dalībniekiem nosūta laicīgi, lai uzaicinātās personas varētu pienācīgi sagatavoties (parasti vismaz 10 dienas pirms uzklautāšanas), ja nav paredzēta iepriekšēja uzklautāšana.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Videokonferences izmantošana ir saistīta ar informācijas pārraidīšanas izmaksām. Šīs izmaksas sedz tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu un ierosinājusi rīkot videokonferenci.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 126. panta 1. punktu ikvienai fiziskai personai, kura nav tiesvedībā iesaistītā puse, saņemot tiesas pavēsti, jāierodas tiesā un jāsniedz liecība. Personai var atteikties no liecības sniegšanas tikai tad, ja liecības sniegšanas dēļ pret šo personu vai šai personai tuviem cilvēkiem var sākt kriminālvajāšanu. Pirms nopratināšanas lieciniekus vienmēr informē par liecības sniegšanas nozīmību, liecinieku tiesībām un pienākumiem un par kriminālsodu saistībā ar nepatiesas liecības sniegšanu.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 126. panta 2. punktu nopratināšanas sākumā tiesa pārbauda liecinieka identitāti. Parasti lieciniekam lūdz uzrādīt personas apliecību vai pasi.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Likuma Nr. 91/2012 par starptautiskajām privāttiesībām 104. panta 1. punktu liecinieki, eksperti un lietas dalībnieki nopratināšanā var nodot zvērestu, ja to pieprasa otras valsts iestāde. Liecinieku un lietas dalībnieku zvērests tiek nodots šādi: „Zvēru pie sava goda, ka uz visiem tiesas uzdotajiem jautājumiem atbildēšu, sakot tikai patiesību, un neko nenoklusēšu.” Ekspertu zvērests tiek nodots šādi: „Zvēru pie sava goda, ka manā atzinumā sniegtā informācija, ciktāl man zināms, ir precīza un patiesa.” Jauna zvēresta gadījumā veic attiecīgas izmaiņas zvēresta tekstā.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Par konkrētiem pasākumiem vienojas videokonferences sagatavošanas gaitā, pamatojoties uz tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesas, kas saņem pieprasījumu, vajadzībām.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Par konkrētiem pasākumiem vienojas videokonferences sagatavošanas gaitā, pamatojoties uz tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesas, kas saņem pieprasījumu, vajadzībām.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Vācija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Vācijas civilprocesā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*ZPO — Zivilprozessordnung*) 128.a panta 2. punkta pirmo teikumu ir atļauts iegūt pierādījumus, izmantojot videokonferences, ja puses tam piekrīt. Izmantojot video un audio tehniku, nopratināšana vienlaikus jāpārtrauc vietā, kur nopratināšanas laikā uzturas liecinieks vai eksperts, un tiesas zālē. Ja pusēm, pilnvarotajiem pārstāvjiem un padomdevējiem ir atļauts uzturēties citā vietā, tad nopratināšana, izmantojot video un audio tehniku, ir jāpārtrauc arī minētajā vietā. Nopratināšanu videokonferences režīmā Vācijas tiesa veic, pamatojoties uz saņemtu pieprasījumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1206/2001 („aktīva” tiesiskā palīdzība), Civilprocesa kodeksa 128.a pantu var piemērot, veicot dažas izmaiņas, jo tiesa, kura iegūst pierādījumus, nav tā pati tiesa, kas veic nopratināšanu tiesvedībā un kura ir ieinteresēta nepastarpināti iegūt priekšstatu par lietas apstākļiem. Ja tiesa saskaņā ar regulas 17. pantu pieprasa iespēju iegūt pierādījumus tieši („pasīva” tiesiskā palīdzība), tas faktiski nozīmē, ka jānodrošina visu pieprasījumu tiešai pierādījumu iegūšanai, izmantojot sakaru tehnoloģiju, izpilde, un ka papildus Civilprocesa kodeksa 128.a pantā noteiktajiem pierādījumu iegūšanas veidiem ir iespējami citi pierādījumu iegūšanas veidi. Atteikt pieprasījumu drīkst tikai 17. panta 5. punktā minēto iemeslu dēļ. Tomēr centrālā institūcija var noteikt pierādījumu tiešas iegūšanas nosacījumus saskaņā Vācijas tiesību aktiem.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Lieciniekus, ekspertus un puses var nopratināt, izmantojot videokonferenci (Civilprocesa kodeksa 128.a panta 2. punkta pirmais teikums).

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Saskaņā ar Vācijas civilprocesa likumu pierādījumus var iegūt, liecinieku, ekspertu un pušu nopratināšanā izmantojot videokonferences tehnoloģiju (Civilprocesa kodeksa 128.a panta 2. punkts). Citu pierādījumu (dokumenti, vizuāla pārbaude) iegūšana, izmantojot videokonferenci, nav nepārprotami atļauta.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Likumā nav konkrētu noteikumu attiecībā uz nopratināmās personas atrašanās vietu. Tomēr saskaņā ar Vācijas civilprocesa regulējumu vietai, no kuras veic pārraidi uz tiesas zāli, jāatrodas Vācijā.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 128.a panta 3. punkta pirmo teikumu videokonferences ierakstīšana nav paredzēta, tomēr pierādījumu iegūšanu var ierakstīt, sniedzot pasīvo tiesisko palīdzību pierādījumu tiešai iegūšanai saskaņā ar regulas 17. pantu.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Ja pieprasījums ir iesniegts saskaņā ar 10.–12. pantu, tiesas sēde notiek vācu valodā. Ja tiesas sēdē piedalās personas, kuras nepārvalda vācu valodu, izmanto tulka pakalpojumus. Ja visas iesaistītās personas pārvalda attiecīgo svešvalodu, tulka pakalpojumus var neizmantot.

b) Ja pieprasījumu tiešai iegūšanai izmanto pasīvo tiesisko palīdzību, nopratināšanas valodu nosaka tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tomēr centrālā institūcija var izmantot saskaņā ar 17. panta 4. punktu izsniegto atļauju, lai noteiktu tiešās pierādījumu iegūšanas nosacījumus, piemēram, arī tiesvedības vai nopratināšanas valodu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

„Aktīvas” tiesiskās palīdzības gadījumā tiesvedību vada un par pierādījumu iegūšanu atbild Vācijas tiesa, kas nodrošina šo palīdzību. Veicot pierādījumu iegūšanu, Vācijas tiesām jāizmanto tulka pakalpojumi arī tad, ja vācu valodu nepārvalda tikai viena no iesaistītajām personām. Vajadzīgo vācu valodas zināšanu līmeni tiesa pārbauda neatkarīgi no tā, vai puses to ir pieprasījušas. Tiesa var brīvi izvēlēties izmantot tulka pakalpojumus. Ja pierādījumus iegūst „pasīvi” saskaņā ar 17. pantu, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, lemj par tulkošanas pakalpojumu nepieciešamību un izraugās tulkus. Saskaņā ar 17. panta 4. punktu centrālā institūcija noteiktos apstākļos var piešķirt atļauju — piemēram, tā var pieprasīt tulkus pakalpojumus. Minētajos apstākļos centrālā institūcija var arī noteikt, ka pierādījumu iegūšanu veic vācu valodā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Aktīvās tiesiskās palīdzības gadījumā tiesas, kas saņem pieprasījumu, sekretariāts uzaicina lieciniekus un ekspertus neoficiāli, ja vien tiesa, kas saņem pieprasījumu, nenolemj sūtīt oficiālu pavēsti. Ja tiesa nosaka, ka nopratināšana jāveic, izmantojot videokonferenci, personām, kuru liecības tiks pārraidītas, nosūta pavēsti ierasties vietā, no kuras tiks pārraidīta videokonference. Pavēstē norāda pušu vārdus, nopratināšanas tēmu, nopratināšanas datumu un sekas neierašanās gadījumā. Pavēstē norāda precīzu informāciju par nopratināšanas vietu un laiku. Nav noteikumu attiecībā uz konkrētu iepriekšēja paziņojuma sniegšanas termiņu.

Ja tiešu pierādījumu iegūšanu veic tiesa, kas saņem pieprasījumu, saskaņā ar regulas 17. pantu, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē nopratināmo personu par nopratināšanas laiku un vietu. Vieta un laiks parasti ir atkarīgi no situācijas Vācijas tiesu iestādēs (kur atrodas šī sistēma un kad to var izmantot). Tādējādi nopratināšanas laiks un vieta ir cieši saistīti ar centrālās institūcijas izsniegto atļauju. Būtu konkrēts termiņš nav noteikts; tomēr jāņem vērā tas, ka starptautisko pasta sūtījumu piegāde notiek ilgāk.

Nav noteikumu attiecībā uz īpašu procedūru, kas saistīta ar faktiskās videokonferences plānošanu. Praksē centrālā institūcija parasti ieceļ kontaktpersonu tiesā, kurā tiks rīkota videokonference. Minētā persona var sniegt atbildes uz visiem praktiskajiem jautājumiem.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Videokonferenču tehnoloģijas izmantošana ietver izmaksas par iekārtu iegādi, uzturēšanu un ekspluatāciju. Civilprocesā iesaistītajām pusēm nevar uzlikt pienākumu segt minētās izmaksas. Turklāt izmaksas rada maksa par telesakaru nodrošināšanu. Tiesa, kas saņem pieprasījumu, var pieprasīt segt telesakaru nodrošināšanas izmaksas saskaņā ar regulas 10. panta 4. punktu un 18. panta 2. punktu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Saskaņā ar Noteikumu par tiesisko palīdzību civillietās 64. panta 2. punktu (*ZRHO — Rechtshilfeordnung für Zivilsachen*) tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, paziņo nopratināmajai personai, ka nopratināšana tiek veikta, ievērojot brīvprātības principu.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Ja rodas šaubas par nopratināmās personas identitāti, tiesai jāveic identitātes pārbaude jebkurā tiesvedības posmā.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Ja Vācijas tiesai pieprasa iegūt pierādījumus videokonferences režīmā tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, tas (tādējādi arī zvērestu pieņemšana) tiek veikts saskaņā ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, procesuālajiem noteikumiem. Ņemot vērā, ka personas, kas sniedz informāciju pierādījumu tiešas iegūšanas procedūrā, dalība un tādējādi arī zvēresta nodošana jebkurā gadījumā ir brīvprātīga (un personu par to oficiāli jāinformē), valsts, kas iesniedz pieprasījumu, nevar noteikt papildu prasības attiecībā uz zvērestu nodošanu. Tomēr centrālajai institūcijai jebkurā gadījumā jānodrošina, ka tiek ievērots aizliegums liecināt vai tikt nopratinātam, no kā persona, kura sniedz informāciju, nav tiesīga atteikties (saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem). Šāda aizlieguma piemērs ir aizliegums nopratināt Vācijas valsts ierēdņus bez iepriekšēja tās iestādes apstiprinājuma, kurā šie ierēdņi strādā, vai aizliegums nopratināt ārstus, neatbrīvojot tos no pienākuma ievērot konfidencialitāti

Attiecīgā centrālā institūcija nosaka, vai ir iespējams nodot zvērestu un kāda informācija jāiegūst no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu. Lemjot par atļaujas piešķiršanu, centrālā institūcija nodrošina, ka netiek apieti liecību sniegšanas aizliegumi, ko piemēro personai, kura sniedz informāciju. Tādējādi centrālā iestāde var, piemēram, pārbaudīt apstākļus, kādos nopratināmā persona ir ieguvusi informāciju. Piemēram, saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem attiecībā uz liecībām, ko sniedz Vācijas ierēdņi, jāsaņem iepriekšēja atļauja no iestādes, kurā strādā attiecīgais ierēdnis.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Tiesu sistēmai ir federāla struktūra, un par to atbild attiecīgās federālās zemes (*Land*) tiesu pārvalde. Tas nozīmē, ka attiecībā uz šo jautājumu valsts līmenī nav ieviesti standarta noteikumi un ka pierādījumu iegūšanas procedūru īsteno attiecīgās federālās zemes tiesu pārvalde. Tādējādi procedūras federālajās zemēs var ievērojami atšķirties. Praksē procesuālos noteikumus izstrādā Augstākā reģionālā tiesa, kuras jurisdikcijā atrodas tiesa, kas saņem pieprasījumu.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

No ārvalstīm saņemtiem pieprasījumiem pierādījumu iegūšanai, kā arī paziņojumiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1206/2001 jābūt vācu valodā vai arī tiem jāpievieno tulkojums vācu valodā (Civilprocesa kodeksa 1075. pants).

Lapa atjaunināta: 01/06/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [et](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Igaunija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, pierādījumus var iegūt, izmantojot videokonferenci. Padomes Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās 10. panta 4. punktā paredzētas tiesības pieprasīt videokonferences izmantošanu. Videokonferenci var izmantot arī pierādījumu iegūšanā saskaņā ar regulas 17. pantu; centrālās institūcijas vai kompetentās iestādes uzdevums ir veicināt sakaru tehnoloģiju, piemēram, videokonferenču un telekonferenču izmantošanu. Igaunijas tiesām ir vajadzīgais videokonferenču tehniskais aprīkojums. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 15. panta 6. punktu (pieejams tiešsaistē [šajā vietnē](#)) kodeksa noteikumus piemēro gadījumos, kad kādas ES dalībvalsts tiesa lūdz palīdzību pierādījumu iegūšanā Igaunijā, ja vien Padomes Regulā (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 15. panta 5. punktu Igaunijas tiesa pēc ārvalsts tiesas lūguma palīdz šai tiesai īstenot procedūru, ja pieprasītā procedūra saskaņā ar Igaunijas tiesību aktiem ir pieņemama attiecīgajai Igaunijas tiesai, nav aizliegta ar likumu un ja tiesību aktos un starptautiskajos nolīgumos nav noteikts citādi. Procedūru var īstenot arī saskaņā ar ārvalsts tiesību aktiem, ja tas vajadzīgs tiesvedības procesā ārvalstī un nenodara kaitējumu procedūrā iesaistīto pušu interesēm. Tiesas sēdes, ko rīko kā procesuālu konferenci, reglamentē Civilprocesa kodeksa 350. pants. Nav īpašu noteikumu vai ierobežojumu videokonferences rīkošanai saskaņā ar Regulu 1206/2001, tostarp attiecībā uz procesuālo konferenci, ko tieši veic citas dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu saskaņā ar regulas 17. pantu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 1. un 2. punktu gadījumos, kad tiesas sēde notiek kā procesuāla konference, lietas dalībnieki var veikt reāllaika procesuālas darbības, piemēram, sniegt ar zvērestu apliecinātu liecību vai liecību bez zvēresta prasības izskatīšanā; saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 2. punktu lieciniekus un ekspertus var arī uzklautīties procesuālas konferences režīmā.

Tas nozīmē, ka lietas dalībnieks var sniegt ar zvērestu apliecinātu liecību prasības izskatīšanā vai liecību bez zvēresta nodošanas procesuālas konferences režīmā, un liecinieku vai ekspertu arī var uzklautīties, izmantojot procesuālo konferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 1. punktu tiesa var rīkot tiesas sēdi kā procesuālu konferenci tā, lai lietas dalībnieks vai tā pārstāvis vai padomdevējs tiesas sēdes laikā varētu atrasties citā vietā un veikt reāllaika procesuālas darbības, atrazdamies šajā vietā.

Tas nozīmē, ka tiesa var rīkot procesuālu konferenci tā, ka personai nopratināšanas laikā nav jāatrodas tiesas zālē.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, tiesas sēdes drīkst ierakstīt. Ierakstu veic saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 52. vai 42. pantā minēto procedūru. Tiesās izmantotā attālinātās nopratināšanas tehnoloģija nodrošina iespēju ierakstīt uzklautīšanu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 52. pantu; tomēr tiesā nav aprīkojuma šādu ierakstu uzglabāšanai, apstrādāšanai un arhivēšanai. Tādēļ attālinātās nopratināšanas praksē netiek ierakstītas.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 32. panta 1. punktu tiesvedības un tiesas darba valoda ir igauņu valoda. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 32. panta 2. punktu tiesas sēžu un citu procesuālo darbību protokolus sagatavo igauņu valodā. Tiesa var reģistrēt protokolā visas tiesas sēdē svešvalodā sniegtās liecības vai paskaidrojumus attiecīgajā svešvalodā papildus tulkojumam igauņu valodā, ja tas ir vajadzīgs, lai precīzi atspoguļotu liecības vai paskaidrojuma saturu. Civilprocesa kodeksā nav īpašu noteikumu attiecībā uz valodu režīmu liecības nodošanai vai paskaidrojuma sniegšanai pēc citas dalībvalsts tiesas pieprasījuma saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kā arī attiecībā uz valodu režīmu pierādījumu iegūšanai saskaņā šīs regulas 17. pantu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 34. panta 1. punktu, ja lietas dalībnieks nepārvalda igauņu valodu un tiesvedības procesā viņam nav pārstāvja, tiesa pēc lietas dalībnieka pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas piesaista tulku vai tulkotāju, ja tas ir iespējams. Ja lietas dalībnieka liecības ir saprotamas tiesai un pārējiem lietas dalībniekiem, tulka vai tulkotāja pakalpojumu piesaistīšana nav nepieciešama. Ja tiesa nevar nekavējoties nodrošināt tulka vai tulkotāja pakalpojumus, tā izdod rīkojumu, saskaņā ar kuru lietas dalībniekam, kam vajadzīgi tulka vai tulkotāja pakalpojumi, tiesas noteiktā termiņā jāatrod tulks vai pārstāvis, kurš pārvalda igauņu valodu (Civilprocesa kodeksa 34. panta 2. punkts). Igaunijas Civilprocesa kodeksā nav īpašu noteikumu attiecībā uz tulka vai tulkotāja atrašanās vietu regulā noteiktās pierādījumu iegūšanas laikā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 343. panta 1. punktu lietas dalībniekiem un citām personām, kuras uzaicinātas uz tiesas sēdi, tiesa nosūta pavēsti, kurā norādīts tiesas sēdes laiks un vieta. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 343. panta 2. punktu tiesas pavēste jānosūta vismaz desmit dienas pirms tiesas sēdes norises datuma. Šis termiņš var arī būt īsāks, ja lietas dalībnieki tam piekrīt.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas, kas saistītas ar pierādījumu iegūšanu saskaņā ar Regulu Nr. 1206/2001, reglamentē šīs regulas 18. pants. Civilprocesa kodeksa 15. panta 4. punktā noteikts, ka tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, nav jāsedz procesuālās izmaksas. Tiesa, kas ir veic procedūru, par izmaksām informē tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, un uzskata, ka šīs izmaksas ir saistītas ar izskatāmo lietu. Ar pierādījumu iegūšanu saistītās izmaksas kā būtiskas tiesvedības izmaksas sedz saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 148. panta 1. punkta noteikumiem, kuros paredzēts, ka tad, ja tiesa nav noteikusi citādi, tiesvedības izmaksas tiesas noteiktajā apmērā avansā sedz lietas dalībnieks, kas iesniedz prasību, ar kuru saistītas šīs izmaksas. Ja prasību iesniegušas abas puses vai ja tiesa ir uzaicinājusi liecinieku vai ekspertu vai lūgusi veikt pārbaudi, puses sedz izmaksas vienādās daļās. Ņemot vērā, ka tiesu rīcībā ir videokonferenču tehniskais aprīkojums, netiek piemērota maksa par tā izmantošanu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Regulas 17. panta 2. punktā noteikts, ka tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē nopratināmo personu, ka tiesas pierādījumu iegūšanas izpilde notiek brīvprātīgi.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 347. panta 2. punkta 1. apakšpunktu tiesa sēdes sākumā noskaidro, kuras no uzaicinātajām personām ir ieradušās, un pārbauda šo personu identitāti. Kodeksā nav paredzētas īpašas procedūras identitātes pārbaudei tiesas sēdē. Tiesas uzdevums ir noskaidrot uzaicināto personu identitāti. Šajā nolūkā tiesa pārbauda, piemēram, personu apliecinošu dokumentu, kurā ir fotogrāfija.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 269. panta 2. punktu lietas dalībnieks pirms liecināšanas nodod šādu zvērestu:

„Es, (vārds/uzvārds), zvēru pie sava goda un sirdsapziņas, ka teikšu tikai patiesību, neko nenoklusēšu, liecību nepapildināšu un nemainīšu.” Lietas dalībnieks nodod zvērestu mutiski un paraksta zvēresta eksemplāru.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 36. panta 1. punktu persona, kura nepārvalda igauņu valodu, nodod zvērestu valodā, ko šī persona brīvi pārvalda; saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 36. panta 2. punktu ar parakstu apliecina zvēresta tekstu, kas sagatavots igauņu valodā un kuru iztulko attiecīgās personas klātbūtnē pirms parakstīšanas.

Civilprocesa kodeksa 262. panta 1. punkta otrajā teikumā noteikts, ka pirms liecības nodošanas tiesa paskaidro lieciniekam, ka viņa pienākums ir teikt patiesību, un iepazīstina liecinieku ar kodeksa 256.–259. panta saturu. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 303. panta 5. punktu ekspertu nopratināšanā piemēro tos pašus noteikumus, ko piemēro liecinieku nopratināšanā. Ekspertu, kas nav tiesas eksperts vai oficiāli sertificēts eksperts, pirms eksperta atzinuma sniegšanas brīdina par atbildību saistībā ar apzinātu nepatiesu atzinuma sniegšanu, un eksperts to apstiprina, parakstot tiesas sēdes protokolu vai brīdinājuma eksemplāru. Parakstīto brīdinājumu kopā ar eksperta atzinumu iesniedz tiesai.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 3. punktu tiesas sēdē, kas noris kā procesuāla konference, visiem procesa dalībniekiem nodrošina tiesības iesniegt sūdzības un pieteikumus un izteikt viedokli par citu procesa dalībnieku sūdzībām un pieteikumiem, un citu tiesas sēdes nosacījumu tehniski drošu izpildi procesa dalībnieka, kas neatrodas tiesas zālē, attēla un balss skaņas reāllaika pārraidīšanā uz tiesu un otrādi.

Visās tiesās ir Reģistru un informācijas sistēmu centra darbinieks, kas strādā kā iekšējais IT speciālists, kurš nodrošina videokonferences iekārtu darbību un novērš tehniskās problēmas.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Vajadzīgā informācija ir norādīta pieprasījuma veidlapā. Jebkāda papildu informācija ir atkarīga no konkrētiem katras lietas apstākļiem.

Lapa atjaunināta: 25/07/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Grieķija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, bet (pašlaik) tikai Atēnu Pirmās instances tiesā.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, ekspertī vai puses?

Ierobežojumu nav. Visus lietas dalībniekus var nopratināt, izmantojot videokonferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Nav ierobežojumu attiecībā uz liecinieku, pušu, ekspertu u.c. mutisku nopratināšanu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Nopratināšanu veic šim nolūkam īpaši paredzētās telpās tiesu iestādē vai Grieķijas konsulārajā iestādē ārvalstīs.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Ir atļauts ierakstīt nopratināšanu videokonferences režīmā, un sēdes protokolu sagatavo tiesas sekretārs vai Grieķijas konsulārās iestādes sekretārs ārvalstīs.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Nopratināšana notiek grieķu valodā; vajadzības gadījumā tiek nodrošināti tulka pakalpojumi.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja lietas dalībnieks lūdz tiesu nopratināt liecinieku, citu lietas dalībnieku vai ekspertu, kas sniedz liecību videokonferencē, bet nepārvalda grieķu valodu, šis dalībnieks ir atbildīgs par tulka pakalpojumu nodrošināšanu un samaksu tulkam. Tulkam jāatrodas tajā pašā telpā, kurā atrodas tiesnesis, kas vada videokonferenci, vai Grieķijas konsulārās iestādes sekretārs ārvalstī.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Saskaņā ar Prezidenta dekrēta Nr. 142/2013 3. pantu „tiesa pēc savas ierosmes vai lietas dalībnieka pieprasījuma lemj, vai konkrētajā gadījumā būtu jāriko videokonference. Tiesas kompetencē ir lemt par šāda pieprasījuma pieņemšanu, kad tā ir novērtējusi, vai šādas tehnoloģijas izmantošana nodrošinās tiesvedības procesa efektivitāti. Ņemot vērā katras lietas apstākļus, tiesa var apstiprināt videokonferences pieprasījumu, vienlaikus pieprasot papildu garantijas pienācīgai procesa norisei. a) Pēc lietas dalībnieka pieprasījuma: attiecīgais lietas dalībnieks iesniedz tiesas, kurā izskatīta lieta, sekretāram pieprasījumu par uzklaustīšanas rīkošanu, izmantojot videokonferenci (Civilprocesa kodeksa 270. panta 7. punkts) vai nopratināšanu vai liecības nodošanu videokonferences režīmā (Civilprocesa kodeksa 270. panta 8. punkts). Pieprasījumā norāda tiesu vai konsulāro iestādi ārvalstī, videokonferences dalībnieku vārdus, viņu adreses (tostarp e-pasta adreses) un tālruni un faksa numuru, procesa posmu, kuram pieprasīta videokonference, paredzamo videokonferences ilgumu un visu nepieciešamo īpašo aprīkojumu. Tajā ietver arī visus dalībnieku norādītos īpašos nosacījumus videokonferences izpildei. Pieprasījumu var iesniegt jebkurā laikā un procesa posmā ar nosacījumu, ka pieprasījuma apstiprināšana nepārsniedz procesa posma termiņu, kas noteikts Civilprocesa kodeksā. Pieprasījumu un visus papildu dokumentus var iesniegt arī elektroniski saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem. Par saziņu saistībā ar videokonferences plānošanu un izpildi atbild tiesas ierēdņi un attālinātās iestādes darbinieki, un saziņai var izmantot jebkādas piemērotas līdzekļus, piemēram, tālruni, e-pastu vai faksu. Pieprasījumu apstiprina vai noraida ar tiesas lēmumu. Tiesas sekretārs, izmantojot jebkādas piemērotas līdzekļus, paziņo lēmumu pusei, kura iesniedz pieprasījumu. Ja pieprasījums ir apstiprināts, puse, kura iesniedz pieprasījumu, informē pārējos lietas dalībniekus, ka attiecīgajā procesa posmā tiks izmantota videokonference. b) Pēc tiesas ierosinājuma: lēmumu par videokonferences rīkošanu pieņem tiesa, kas iztiesā lietu, un paziņo to lietas dalībniekiem pēc savas ierosmes”.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Ja lietas dalībnieks lūdz tiesu nopratināt liecinieku, citu lietas dalībnieku vai ekspertu, kas sniedz liecību videokonferencē, bet nepārvalda grieķu valodu, šis dalībnieks ir atbildīgs par tulka pakalpojumu nodrošināšanu un samaksu tulkam. Attiecīgais lietas dalībnieks veic samaksu tieši tulkam.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Attiecīgo personu informē tiesa.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Tiesnesis, kas vada tiesas procesu, pārbauda nopratināmās personas identitāti. Lai pārbaudītu personas identitāti neklātienē, tiesnesim palīdz tiesas sekretārs vai attālinātās iestādes sekretārs, vai cita persona, kuru apstiprinājis konsuls.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Tiesnesis, kas vada procesu, jautā nopratināmajam lieciniekam, ekspertam u.c., vai viņš/ viņa vēlas nodot reliģisko vai civilo zvērestu. Šādu procedūru piemēro tulkam, pirms tie sāk sava pienākuma izpildi.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Atbildīgie tiesas ierēdņi ir pieejami uz vietas pirms videokonferences un videokonferences laikā.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Nav.

Lapa atjaunināta: 07/03/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [es](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Spānija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

To var darīt divējādi.

Noteikumi un nosacījumi:

- Civilprocesa likuma (*Ley de Enjuiciamiento Civil (LEC)*) 177. pants saskaņā ar 2015. gada 30. aprīļa Likumu Nr. 29/1015 par starptautisko tiesisko sadarbību civillietās;

- Konstitūtvā likuma par tiesu varu (*Ley Orgánica del Poder Judicial (LOPJ)*) 229. pants attiecībā uz videokonferencēm; Konstitūtvā likuma par tiesu varu 229. panta 3. punkts atļauj videokonferencēs izjautāt, iegūt pierādījumus, vienlaicīgi nopratināt vairākus lieciniekus, nopratināt, sniegt ziņojumus, apstiprināt eksperta atzinumus un veikt tiesvedību, klātesot tiesnesim vai tiesā, attiecīgā gadījumā klātesot vai piedaloties lietas dalībniekiem, vienmēr nodrošinot, ka katram lietas dalībniekam ir iespēja uzdot jautājumu un apstrīdēt otra lietas dalībnieka pierādījumus, un nodrošinot tiesības uz aizstāvību. Tās parasti ir atklātas tiesas sēdes, izņemot atsevišķus gadījumus;

-Tiesu ģenerālpadomes (*Pleno del Consejo General del Poder Judicial*) plenārsēdes 2005. gada 15. septembra nolīguma IV sadaļas II nodaļa, ar ko apstiprina Regulu Nr. 1/2005 par tiesvedības papildu aspektiem (74.–80. pants).

Gadījumi, kad Spānija lūdz ārvalsts pārvaldes iestādi sadarboties

Šajos gadījumos izmanto Likumu 29/2015, ievērojot ES tiesību aktu prioritātes principu, kas nodrošina, ka šajā jomā prioritāri piemēro Eiropas Savienības līgumu noteikumus un to starptautisko līgumu un nolīgumu noteikumus, kurus parakstījuši Spānija.

Jomā, kas saistīta ar starptautisko tiesisko sadarbību civillietās, Spānijas pārvaldes iestādes var sadarboties ar ārvalstu pārvaldes iestādēm; lai gan nepastāv prasība piemērot savstarpīguma principu, valdība var ar Karaļa dekrētu noteikt, ka pārvaldes iestādes nesadarbojas ar tās ārvalsts pārvaldes iestādēm, kura atkārtoti noraidījusi pieprasījumus sadarbībai vai ar likumu aizliegusi savām valsts iestādēm nodrošināt sadarbību.

Ja Spānijas iestādēm jāizveido tieši sakari starp tiesām, vienmēr jāievēro katrā valstī spēkā esošie likumi. Tieši sakari starp tiesām nozīmē, ka saziņa starp valsts un ārvalstu tiesām notiek bez starpnieka palīdzības. Šāda saziņa neietekmē un neapdraud iesaistīto tiesu neatkarību vai lietas dalībnieku tiesības uz aizstāvību.

Spānijas iestādes noraida pieprasījumus starptautiskajai tiesiskajai sadarbībai civillietās, ja:

- pieprasītās sadarbības mērķis ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai;
- procedūra, kas saistīta ar sadarbības pieprasījumu, ir tikai Spānijas tiesu kompetencē;
- plānotās darbības saturs nav Spānijas tiesas, kas saņem pieprasījumu, kompetencē. Attiecīgā gadījumā tā Spānijas tiesa var nosūtīt pieprasījumu kompetentajai iestādei un informēt par to iestādi, kas iesniedz pieprasījumu;
- pieprasījums starptautiskajai sadarbībai neatbilst saturam un obligātajām prasībām, kas noteiktas Likumā Nr. 29/2015 attiecībā uz pieprasījuma izskatīšanu;
- valdība ar Karaļa dekrētu nosaka, ka Spānijas pārvaldes iestādes nesadarbojas ar tās ārvalsts pārvaldes iestādēm, kura atkārtoti noraidījusi pieprasījumus sadarbībai vai ar likumu aizliegusi savām valsts iestādēm nodrošināt sadarbību.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nav ierobežojumu attiecībā uz citu lietas dalībnieku dalību nopratināšanā vai jebkuras citas personas pierādījumu sniegšanu liecinieka vai eksperta statusā. Par pierādījumu un ekspertu sniegtās informācijas piemērotību lemj tiesa.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Ierobežojumi — kuri vienmēr tiek noteikti izņēmuma gadījumā un kurus ievieš ar pamatotu tiesas lēmumu, ņemot vērā ierobežojuma samērīgumu, — skar pamattiesību aizsardzību vai nepilngadīgu bērnu interešu aizsardzību.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Procedūrai jānotiek tiesā, kurā noris tiesvedība un kurā iegūti pierādījumi atklātā tiesas sēdē vai izņēmuma gadījumā slēgtā tiesas sēdē. Nav ierobežojumu attiecībā uz tās personas atrašanās vietu, kura piedalās procesā, kas noris videokonferences režīmā. Tiesas sekretārs tiesā (*Letrado de la administración de justicia*), kurā noris tiesvedība, apliecina videokonferences procedūrā iesaistīto personu identitāti, iepriekš iesniedzot vai uz vietas parādot dokumentus vai pamatojoties uz personiskajām zināšanām.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā. Turklāt tās ir jāieraksta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 147. pantu lietas mutiskas izskatīšanas, uzklaušanās un uzstāšanās ieraksta informācijas nesējā, kas ir piemērots skaņas un attēla ierakstīšanai un atskaņošanai. Spānijā visās tiesu iestādēs ir audiovizuālā ieraksta ierīces tiesas procesa vai lietas izskatīšanas ierakstīšanai. Tiesas sekretārs saglabā ierakstus DVD formātā. Lietā iesaistītajām pusēm uz viņu rēķina var izsniegt ieraksta kopiju.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja ir iesaistīta Spānijas tiesa, procedūrā un dokumentācijā būtu jālieto spāņu valoda, lai gan var izmantot arī kādu no citām oficiālajām valodām, ko lieto noteiktos valsts reģionos (Galīcijā, Katalonijā, Valensijā, Basku zemē), ja videokonferences režīmā nopratināmās personas pārvalda šīs valodas un vēlas tajās izteikties.

Attiecībā uz 17. pantu nav nekādu iebildumu pret tās valsts valodas, kura iesniedz pieprasījumu, izmantošanu, jo pierādījumu iegūšana tiek veikta, ievērojot brīvprātības principu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Civillietās gan procedūras laikā, gan procedūras dokumentēšanai pēc tās norises var nodrošināt tulku pakalpojumus; ja tos nenodrošina puse, kurai tulkojums nepieciešams, tos nodrošina attiecīgi tiesas dienesti, kuri dažu autonomo apgabalu gadījumā ir decentralizēti. Pārējos gadījumos šos pakalpojumus nodrošina Tieslietu ministrija. Maksu par šo pakalpojumu sniegšanu attiecinā uz to lietas dalībnieku, kurai piespriests atlīdzināt izdevumus, pienācīgi ņemot vērā tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību.

Lai efektīvi nodrošinātu turpmāku iztaujāšanu un pierādījumu iegūšanu, tulks var atrasties gan tiesas zālē, gan kopā ar personu, kura tiks nopratināta videokonferences režīmā.

Jebkurā gadījumā tulkam būs jānodod zvērests vai jāapzvēr teikt patiesību un pildīt savu pienākumu pēc iespējas objektīvi.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Nopratināšanas iekšējā kārtība Regulas 10. pantā paredzētajā gadījumā ir noteikta Civilprocesa likuma 301. pantā un turpmākajos pantos attiecībā uz pušu nopratināšanu, 360. pantā un turpmākajos pantos attiecībā uz liecinieku nopratināšanu un 335. pantā un turpmākajos pantos attiecībā uz ekspertu veikto ziņojumu sagatavošanu un to iesniegšanu nopratināšanai un konfrontējošai nopratināšanai atklātās tiesas sēdēs.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Būtībā videokonference ir bezmaksas pakalpojums, tomēr, ja ieinteresētās puses vēlas iegūt ieraksta kopiju, tām pašām jānodrošina atbilstīgs informācijas nesējs vai jāsedz izmaksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Tas tiek veikts saskaņā ar Spānijas tiesas norādījumiem.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Sk. atbildi uz 4. jautājumu iepriekš.

Tiesas sekretārs tiesā, kurā noris tiesvedība, apliecina videokonferences procedūrā iesaistīto personu identitāti, iepriekš iesniedzot vai uz vietas parādot dokumentus vai pamatojoties uz personiskajām zināšanām.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Jānošķir divi šādi gadījumi:

- pusēm nopratināšanas laikā nav jānodod zvērests vai jāapzvēr, lai gan paziņojumā par pārbaudi attiecīgais lietas dalībnieks jāinformē, ka neattaisnotas neierašanās gadījumā tiesa var izskatīt faktus, ar kuriem šis lietas dalībnieks ir personiski saistīts, kā apstiprinātus; šo faktu atzīšana par neapstrīdamam ir īpaši nelabvēlīga attiecīgajam lietas dalībniekam;
- liecinieki: pirms liecības sniegšanas katram lieciniekam jānodod zvērests vai jāapzvēr teikt patiesību, brīdinot lieciniekus par sodu, kas draud par nepatiesas liecības sniegšanu civillietās. Tiesa informē lieciniekus par minēto sodu, ja liecinieks par to nav informēts. Lieciniekiem, kuri ir nepilngadīgas personas vecumā, kurā neiestājas kriminālatbildība, nav jānodod zvērests vai jāapzvēr teikt patiesību;
- eksperti: iesniedzot atzinumu, ekspertiem jānodod zvērests vai jāapzvēr teikt patiesību un jāpaziņo, ka viņi rīkojušies vai attiecīgajā gadījumā rīkosies pēc iespējas objektīvi, ņemot vērā faktorus, kas kādai no pusēm var būt gan labvēlīgi, gan nelabvēlīgi, un ka viņi ir informēti par kriminālsodu, ko var piemērot, ja

tie nepilda savus pienākumus kā eksperti. Šo zvērestu vai solījumu atkārtu uzklaustīšanas laikā, ja atzinums tiek iesniegts pretrunu procedūrai, kurā tiesa uzklausa abas puses.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Par audiovizuālo saziņas līdzekļu nodrošināšanu vienojas iepriekš. Vecākā tiesneša sekretariāts (*Secretaría del Decanato*) vai tiesas darbinieki nosaka videokonferences norises datumu, laiku un vietu un nodrošina pietiekamu darbinieku skaitu videokonferences nodrošināšanai. Parasti iepriekš veic pārbaudes, lai pārliecinātos par savienojuma un aprīkojuma pareizu darbību.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Informācija, ko uzskata par piemērotu, lai pierādījumu iegūšanas process notiktu atbilstīgi un nevainojami.

Lapa atjaunināta: 26/01/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Horvātija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Horvātijas Republikā pierādījumu iegūšana, nopratinot liecinieku, lietas dalībnieku vai ekspertu, var notikt ar videokonferences starpniecību saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1206/2001 (2001. gada 28. maijs) par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietietās (turpmāk — "Regula") 10.–12. un 17. pantu tā, lai tad, kad saskaņā ar Regulu ir jāiegūst pierādījumi, Horvātijas Republikas tiesa varētu:

1. lūgt iegūt pierādījumus tieši no citas dalībvalsts kompetentas tiesas, vai
2. saskaņā ar Regulas 17. pantā iekļautajiem pieņēmumiem lūgt tieši iegūt pierādījumus citā dalībvalstī.

Pierādījumu iegūšana saskaņā ar minēto regulu ir noteikta Civilprocesa likuma (*Zakon o parničnom postupku*) ("Narodne novine" (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis) Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14; turpmāk — "ZPP") 507.d–507. h pantā.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Videokonferenci var izmantot liecinieku nopratināšanai, kā arī pierādījumu iegūšanai no speciālistiem vai ekspertiem un pusēm.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Horvātijas Republikā nav noteikti ierobežojumi attiecībā uz to, kādu veidu pierādījumus var iegūt ar videokonferences starpniecību. Tiesa, kurā notiek tiesvedība, izlemj, kādi pierādījumi konkrēta fakta konstatēšanai tiks iegūti un kā tas notiks. Tiesa pēc sava ieskats nosaka, kurus no faktiem tā uzskata par pierādītiem, kad ir apzinīgi un rūpīgi izvērtēts katrs pierādījums atsevišķi un visi pierādījumi kopā, balstoties uz visa procesa iznākumu. Tomēr parasti videokonferenci izmanto, lai iegūtu pierādījumus, nopratinot puses un lieciniekus, jo pastāv noteikti faktiski un tehniski šķēršļi, lai iegūtu pierādījumus, iepazīstoties ar dokumentu vai ievācot datus klātienē.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Sēde vienmēr notiek tiesā, taču nepastāv nekādi juridiski ierobežojumi attiecībā uz vietām, kur var notikt puses nopratināšana ar videokonferences starpniecību.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Nav tiesību normu, kas īpaši paredzētu, ka videokonferences sēdes jāieraksta vai jāfilmē, taču ZPP 126.a līdz 126.c pants paredz sēžu audioierakstu veikšanas tiesisko pamatu. Audioieraksta veikšanu tiesa nosaka ar formālu lēmumu vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pušu lūguma. Audioierakstu glabāšanas un pārraides metodes, tehniskās prasības un ierakstu veikšanas veidus nosaka Tiesas reglaments (*Sudski poslovnik*) (NN Nr. 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15 un 45/16).

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja pieprasījums tiek veikts saskaņā ar Regulas 10.–12. pantu, tiesas sēde parasti notiek horvātu valodā, savukārt mazākumtautību valodu izmantošanu civilprocesā regulē īpašs likums (civilprocess notiek horvātu valodā, ja noteiktām tiesām ar likumu nav paredzēta citas valodas izmantošana). Turklāt atbilstoši ZPP 102. pantam, ja tiesvedība nenotiek puses vai citu tiesvedības dalībnieku valodā, tiesas sēdē teikto, kā arī dokumentus, kas tiesas sēdē tiek izmantoti kā pierādījumi, tulko to valodā.

Ja saskaņā ar Regulas 17. pantu pierādījumi tiek iegūti tieši, pierādījumu iegūšana tiesas sēdē var notikt svešvalodā, jo to tieši veic tiesa, kas lūgusi rīkot tiesas sēdi, taču ir jānodrošina pienācīgs tulkojums valodā, ko saprot puses vai citi tiesvedības dalībnieki.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Pamatā tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu, saskaņā ar Regulas 10.–12. pantu tiesas sēžu vajadzībām nodrošina sertificētu tiesas tulku. Noteiktos gadījumos (ZPP 251. pants ar atsauci uz 263. pantu) tiesa var nolemt, ka tulkošanu veiks pušu ieteikti tiesas tulki.

Tāpat par tulka pakalpojumiem savstarpēji var vienoties tiesa, kas lūgusi iegūt pierādījumus, un tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu, un tulku var nodrošināt kā viena, tā otra tiesa. Praksē tiesas tulki tiek nozīmēti darbam tās personas atrašanās vietā, kurai nepieciešams tulkojums, vai tiesā, kas saņēmusi pieprasījumu, ja tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu, sēdi vada tās valodā saskaņā ar Regulas 17. pantu, vai arī tiesā, kas iesniegusi pieprasījumu, ja tiesas sēdi saskaņā ar Regulas 10.–12. pantu vada tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Saskaņā ar ZPP 242. pantu liecinieki saņem rakstisku pavēsti, kurā cita starpā ir norādīts tiesas sēdes laiks un vieta. Pavēste par tiesas sēdi, kurā tiks iegūti pierādījumi, nopratinot pusi, šai pusei ir jāizsniedz, ievērojot noteikumus par izsniegšanu personīgi. Ja pusei ir pārstāvis, tas pusei vai personai, ko nopratina saistībā ar pusi, nodod pavēsti par tiesas sēdi, kurā tiks iegūti pierādījumi, nopratinot puses (ZPP 268. pants ar atsauci uz 138. un 142. pantu). Lieciniekus, kuri nevar ierasties tiesā vecuma, slimības vai smagas fiziskas invaliditātes dēļ, var nopratināt to dzīvesvietā. ZPP nenosaka, cik ilgi iepriekš jāizsauc liecinieki, taču pusēm ir jānodod pietiekams laiks, lai sagatavotos tiesas sēdei (vismaz astoņas dienas pirms sēdes).

Ja tiesas sēde notiek saskaņā ar Regulas 10.–12. pantu, tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu, paziņo lieciniekam vai pusei par tiesas sēdes laiku un vietu, savukārt pavēstes par tiesas sēdēm Regulas 17. panta kārtībā izsniedz tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Saskaņā ar ZPP 153. pantu pusei, kas pieprasījusi pierādījumu iegūšanu, ar tiesas rīkojumu uzdod iepriekš iemaksāt naudas summu, kas nepieciešama, lai segtu pierādījumu iegūšanas paredzamās izmaksas. Ja pierādījumu iegūšanu ierosina abas puses vai to tiesa uzdod veikt pēc savas iniciatīvas, tiesa lūdz, lai puses nepieciešamo summu iemaksā vienādās daļās.

Attiecībā uz videokonferences izmaksām piemēro Regulas 18. pantu.

Horvātijas Republikā pierādījumu iegūšana ar videokonferences starpniecību ir bezmaksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Personu par to informē pavēstē, bet ZPP neparedz papildu prasības.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Pirms liecinieku noprotināšanas tie tiek lūgti nosaukt savu vārdu un uzvārdu, personas identifikācijas kodu, tēva vārdu, nodarbošanos, adresi, dzimšanas vietu, vecumu un saistību ar lietas dalībniekiem (ZPP 243. panta 3. punkts).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar ZPP 246. pantu tiesa var noteikt, ka liecinieka sniegtā informācija ir jāapstiprina ar zvērestu, bet Regulas 17. pantā minētajā situācijā noteiktos gadījumos var piemērot tās valsts noteikumus, kas iesniegusi pieprasījumu, kā arī, ja šī valsts pirms tiesas sēdes informē pieprasījuma saņēmēja valsts kompetento struktūru vai centrālo iestādi, ka tā vēlas lieciniekus noprotināt ar zvērestu.

Saskaņā ar ZPP 270. pantu puses noprotina bez zvēresta došanas.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

ZPP neregulē šo jautājumu, taču praksē tehniskajam personālam un nepieciešamajam tiesas personālam pirms videokonferences un tās laikā ir jābūt pieejamam uz vietas, lai ievērotu visas tehniskās prasības videokonferences rīkošanai.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Nav paredzēts konkrēts noteikums, kas būtu jāievēro, pieprasot papildu informāciju, bet var izrādīties, ka, nosakot tiesas sēdes datumu, tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu, un tiesai, kas saņēmusi pieprasījumu, ir jārisina kādas tehniskas problēmas, lai sēde noritētu veiksmīgi. Praksē tiesneši šīs problēmas parasti risina ar e-pasta starpniecību.

Lapa atjaunināta: 22/02/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Itālija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Itālijas tiesību sistēmā un konkrēti Civilprocesa kodeksā (*Codice di Procedura Civile*) nav konkrētas atsaucē uz pierādījumu iegūšanu, izmantojot videokonferences.

Tomēr videokonferences patiesībā ir mūsu tiesību sistēmas iezīme.

Civilprocesa kodeksa 202. pantā noteikts, ka pārbaudi veicošajam tiesnesim, nodrošinot pierādījumu iegūšanu, „jānosaka pierādījumu gūšanas laiks, vieta un metode”. Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1206/2001 pierādījumu gūšanas metodes, ko tiesnesis var izmantot, ietver videokonferences.

Civilprocesa kodeksa 261. pantā noteikts, ka tiesnesis var izmantot uzlīmēto materiālu, kam nepieciešams izmantot mehāniskus līdzekļus, rīkus vai procedūras.

Videokonferences ir skaidri norādītas Kriminālprocesa kodeksā (*Codice di Procedura Penale*) (piemēram, 205.-ter pantā).

Tādējādi attiecībā uz procedūru, ko reglamentē Regulas 10. pants un turpmākie panti, 10. panta 4. punktā minēto ierobežojumu par „neatbilstību” mūsu tiesību sistēmai var izslēgt.

Vienīgais ierobežojums, ko varētu piemērot videokonferences pieprasījumam, būtu gadījumā, ja pastāvētu būtiskas praktiskas grūtības.

Attiecībā uz dažādu veidu pierādījumu gūšanas metodi tiek piemērots ES regulējums un Itālijas Civilprocesa kodekss, kā arī attiecīgie tstenošanas tiesību akti.

Attiecībā uz 17. panta reglamentēto procedūru pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai 5. daļā noteiktās prasības ir izpildītas un ir atļauta tiešā pierādījumu gūšana, pieprasījuma saņēmēja dalībvalstij „jāveicina” videokonferences izmantošana, kas kā pierādījumu gūšanas metode katrā atsevišķā gadījumā jāapstiprina lūguma saņēmēja tiesu iestādē.

Tādējādi, izņemot būtisku praktisku grūtību gadījumus, kad lūguma saņēmēja tiesu iestāde nevar izmantot šo saziņas veidu, visus pierādījumus var iegūt videokonferencē, pamatojoties uz leģitīmu prasību saskaņā ar 10. pantu un turpmākajiem pantiem vai saņemot atļauju saskaņā ar 17. pantu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē noprotināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Videokonference ir noderīgs rīks liecinieku un procedūrā iesaistīto pušu noprotināšanai. Šajā saistībā nepastāv problēmas attiecībā uz atbilstību Itālijas tiesību aktiem, kas, gluži pretēji, ļauj gūt pierādījumus no lieciniekiem, veikt neformālu pušu noprotināšanu un zvērestu nodevūšo pušu noprotināšanu.

Attiecībā uz speciālistu noprotināšanu jānovērš ar speciālistu atzinuma pieņemamību saistītās problēmas pamatcēlonis, īpaši saistībā ar tiešo pierādījumu iegūšanu (17. pants).

Itālijas tiesību aktos ekspertu slēdzienu reglamentē Civilprocesa kodeksa 61. pants un 191.–201. pants. Eksperti parasti izstrādā rakstisku atzinumu (Civilprocesa kodeksa 195. panta 2. punkts), bet tiesa var arī pieprasīt paskaidrojumus. Tiklīdz atzinums ir pieņemts, nevajadzētu būt nekādiem šķēršļiem, lai noprotinātu ekspertus ar videokonferences palīdzību. Itālijas Civilprocesa kodeksā patiešām norādīts, ka „tad, ja priekšsēdētājs uzskata to par vajadzīgu, viņš uzaicina ekspertu piedalīties diskusijā tiesnešu kolēģijas klātbūtnē un izteikt savu viedokli slēgtā sesijā pušu klātbūtnē, kuras var precizēt un izklāstīt lietu ar savu advokātu palīdzību”.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

No praktiskā viedokļa šķiet, ka videokonference ir efektīvs rīks, kas ļauj gūt pierādījumus, noprotināt lieciniekus aci pret aci un pieņemt pušu paziņojumus.

Tomēr noteikumos nav tieši izskatīts jautājums par pierādījumu veidu vai obligātumu, un attiecībā uz ekspertu ieteikumiem var rasties praktiskas dabas problēmas, piemēram, saistībā ar pierādījumiem rokkrastā, ģenētiskajiem datiem vai pierādījumiem telefona sarunu veidā.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Pierādījumi parasti tiek iegūti teritoriāli kompetentā pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts tiesas vai policijas struktūrā, kurā ir pieejams gan nepieciešamais aprīkojums, gan tehniskā atbalsta personāls. Tomēr pašlaik nav bijis neviens gadījums, kad civilprasībā tiktu izmantota videokonference.

Ja videokonferenci izmanto kriminālprocesā, parasti tiek izmantota viena no pieejamām vietām ar piemērotu aprīkojumu, kas atrodas lūguma saņēmēja tiesas apelācijas tiesas apgabalā (tiesas palātā, apsargātā tiesā vai cietuma telpās).

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Nepastāv tiesiski šķēršļi sēžu ierakstīšanai, ja to atļauj pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti.

Tomēr attiecībā uz pierādījumu iegūšanu saskaņā ar 4. pantu un turpmākajiem pantiem tiek piemērots Civilprocesa kodeksa 126. pants un attiecībā uz sēdes protokola projektu — tā īstenošanas noteikumu 46. pants.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Šo aspektu tieši nereglamentē noteikumi.

Norādījumi par to, kādā valodā jāizmanto sēdē, varētu būt atrodami 5. pants, kas paredz, ka pieprasījumi un paziņojumi jā sagatavo pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā.

Saskaņā ar 10. pantu un turpmākajiem pantiem iesniegto pieprasījumu gadījumā, kad piemērojami valsts tiesību akti, sēdei jānotiek itāliešu valodā.

Civilprocesa kodeksa 122. pants nosaka, ka „visā lietas izskatīšanas laikā obligāti jāizmanto itāliešu valoda. Ja jānopratina persona, kas nerunā itāliešu valodā, tiesnesis var norīkot tulku.”

Tomēr 17. pantā minētajā procedūrā piemērojami pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti. Šis noteikums var arī izraisīt sekas saistībā ar valodu, kurā tiek iegūti pierādījumi. Arī šajā situācijā jāizmanto pieprasījuma iesniedzējas valsts valoda. Tādā gadījumā var būt nepieciešami tulki.

Iestāde, kas ir kompetenta atļaut tiešo pierādījumu iegūšanu, var arī sniegt norādījumus par pierādījumu gūšanas nosacījumiem; tie var ietvert izmantojamo valodu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Noteikumi neietver nekādus konkrētus noteikumus attiecībā uz šo aspektu.

Tomēr 10. pantā un turpmākajos pantos minētajā procedūrā piemērojami pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību akti.

Jebkurā gadījumā piemērojams Civilprocesa kodeksa 122. panta 2. punkts.

Kodekss nosaka tulka norīkošanu gadījumos, kad jānopratina persona, kas nerunā itāliešu valodā. Tādējādi pieņēmums ir tāds, ka lietas izskatīšanas (un lietas tiesneša) valoda ir itāliešu valoda.

Izmaksas saistībā ar tulku honorāriem būtu jākompensē un jāpiemēro pieprasījuma iesniedzējas tiesu iestādei (skatīt 18. pantu).

Informāciju par procedūru saskaņā ar 17. pantu skatīt 6. punktā. Sēdei jānotiek pieprasījuma iesniedzējas valsts valodā. Tādējādi, lai noteiktu, kas atbild par tulka(-u) norīkošanu, jāievēro pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti. Šajā gadījumā kompetentā iestāde, kas atļauj tiešo pierādījumu iegūšanu, var pieprasīt informāciju par tulka norīkošanu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Civilprocesa kodeksa 250. pants nosaka, ka tiesu izpildītājam pēc ieinteresētās personas pieprasījuma jāinformē liecinieki par to, ka tiem jāierodas noteiktā vietā, noteiktā datumā un noteiktā laikā, kā arī jāinformē tie par tiesnesi, kas gūs pierādījumus, un sēdi, kurā tie tiks izjautāti. Civilprocesa kodeksa īstenošanas noteikumu 103. pants nosaka, ka liecinieki jāinformē vismaz septiņas dienas pirms sēdes, kurā tie aicināti ierasties.

Noteikumi, kas reglamentē liecinieku noprotināšanu, ir paredzēti Civilprocesa kodeksa 244.–257. *bis* pantā un tā īstenošanas noteikumu 102.–108. pantā.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Saskaņā ar 4. pantu (netiešie pierādījumi) veiktās videokonferences izmaksas, kā to nosaka 10. panta 4. punkts, tiek kompensētas pēc pieprasījuma saņēmējas iestādes pieprasījuma, kā paredzēts 18. panta 2. punktā.

Saskaņā ar 17. pantu šis ar kompensāciju saistītais pienākums nav paredzēts attiecībā uz tiešu pierādījumu iegūšanu videokonferences ceļā, ko veic ārvalstu iestāde.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Pieprasījuma iesniedzējas iestāde ir atbildīga par to, ka tiek informēta noprotināmo personu, ka pierādījumi tiks gūti brīvprātīgi; saskaņā ar 17. pantu šis nosacījums ir viens no faktoriem, uz kuriem balstās atļauja tiešo pierādījumu iegūšanai.

Tomēr noteikumi neparedz jebkādas līdzīgus pienākumus pieprasījuma saņēmējas tiesu iestādei.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Parasti pieprasījuma iesniedzēja iestāde, kas veic videokonferenci, saskaņā ar 17. pantu atbild par liecinieka identitātes pārbaudi. Netiešu pierādījumu gadījumā attiecībā uz liecinieku iztaujāšanu liecinieka identitātes pārbaudi reglamentē Civilprocesa kodeksa 252. pants, saskaņā ar kuru: „Pārbaudi veicošais tiesnesis lūdz liecinieku nosaukt savu vārdu, uzvārdu, tēva vārdu, vecumu un nodarbošanos un aicina liecinieku norādīt, vai tam ir jebkāda radniecība (...) ar pusēm vai interese attiecībā uz lietu.” Identifikācija notiek pēc zvēresta nodošanas, un to reglamentē Civilprocesa kodeksa 251. pants. Praksē pārbaudi veicošais tiesnesis arī lūdz liecinieku uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, un informācija tiek ierakstīta sēdes protokolā.

Ja noprotināmās puses ir iesaistījušas īpašu pārstāvi, nepieciešams arī īpašs pilnvarojums.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Attiecībā uz 17. pantā minēto procedūru nav paredzēti īpaši noteikumi. Varētu būt lietderīgi saņemt informāciju par nepatiesas liecības vai bezdarbības kriminālo nozīmību (pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību sistēmā), kas atkarīga no pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesvedību reglamentējošiem tiesību aktiem.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Itālijas Cietumu pārvaldes departaments, kas atbild par videokonferenču savienojumiem, tieši pirms videokonferences veic saderības pārbaudes ar ārvalstu tehnisko personālu.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Kopā ar pieteikumu par starptautisko juridisko palīdzību pieprasījuma iesniedzējai tiesu iestādei jānodrošina tehniskā informācija (ja tai tāda ir) par tās valstī izmantoto videokonferences sistēmu, jānorāda kontaktpersonas, vēlams profesionāla tehniķa, vārds un tālruna numurs, kā arī šo darbību laikā izmantojamā valoda.

Lapa atjaunināta: 04/02/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Kīpa

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Pierādījumus var iegūt ar videosaites starpniecību, piedaloties tiesai pieprasījuma iesniedzējas valstī vai tieši. Šā procesa juridisko pamatu ar vietējiem tiesību aktiem nosaka Pierādījumu likuma, kas grozīts ar Likumu 122(I)/2010, 9. nodaļas 36.A pants. Saskaņā ar 36.A pantu tiesa pēc saviem ieskatiem var piemērot pierādījumu iegūšanai jebkādos nosacījumus, kādus uzskata par vajadzīgiem, ar nosacījumu, ka šādi nosacījumi nav nesaderīgi ar Kipras Republikas starptautiskajām saistībām.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Šādi ierobežojumi nepastāv. Var nopratināt jebkuru personu, kuras pierādījumus uzskata par vajadzīgiem, ar nosacījumu, ka uz pieprasījumu iegūt pierādījumus attiecas Regulas (EK) Nr. 1206/2001 piemērošanas joma un tas nav nesaderīgs ar valsts tiesību aktiem.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Nav ierobežojumu attiecībā uz pierādījumu veidiem, ko var iegūt ar videosaites starpniecību, ar nosacījumu, ka pieprasījums iegūt pierādījumus nav nesaderīgs ar valsts tiesību aktiem un prasīto pierādījumu sniegšana ir praktiski iespējama.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Ierobežojumi nepastāv.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Reģistrē tikai procesa protokolu.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Pierādījumu iegūšana notiek valodā, kas ir liecinieka dzimtā valoda, un tad tulks tos pārtulko tiesas oficiālajā valodā, t. i., grieķu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Par vajadzīgajiem sagatavošanās pasākumiem tulku izmantošanai atbild tās tiesas kanceleja, kas izskata lietu, kuras ietvaros ir jānopratina attiecīgā persona.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Personai, kura jānopratina, nosūta uzaicinājumu ierasties tiesā kā lieciniekam, un lietas iztiesāšanai nosaka tiesas sēdes datumu, ko var savlaicīgi paziņot attiecīgajai personai.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas, kas rodas saistībā ar tulkiem, sedz valsts, kurā atrodas tiesa, kas vada tiesvedību, un izmaksas, kas rodas saistībā ar tehniskā atbalsta sniegšanu nopratināšanas dienā, sedz valsts, kurā atrodas liecinieks.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Šim nolūkam izdod uzaicinājumu ierasties tiesā, lai liecinātu.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Pieņem zvērestu vai solījumu, un nopratināmās personas datus deklarē.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, jāsniedz ziņas par nopratināmo personu. Kad pieņem zvērestu, nopratināmā persona zvēr pie Bībeles vai Korāna atkarībā no viņa(-s) reliģiskās piederības vai sniedz solījumu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Iepriekšējā dienā pirms nopratināšanas dienas veic izmēģinājuma savienojumu, pirms tam koordinējot darbības starp kompetentajām iestādēm (tiesas reģistrācijas nodaļām).

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Papildu informācija nav vajadzīga.

Lapa atjaunināta: 13/05/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Latvija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Par otras valsts pārstāvju piedalīšanos videokonferencē lemj tiesnesis savlaicīgi pirms videokonferences norises atsevišķi sazinoties ar lūguma iesniedzēju. Tiesnesis izlemj visus jautājumus vadoties no Civilprocesa likuma.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

CPL 122.panta pirmā daļa paredz, ka ekspertu var nopratināt arī ar videokonferences starpniecību.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Lemj tiesa.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Katrs jautājums, katrs tiesiskās palīdzības lūgums tiek lemts individuāli izvērtējot visus apsektus.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

CPL 152.panta trešā daļa nosaka, ka fofo, kino un video tehnikas izmantošana tiesas sēdē pieļaujama tikai ar tiesneša atļauju.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Tiesas sēde notiek valsts valodā - latviešu valodā. Latviešu valodas tulku nodrošina tā valsts, kura lūdz videokonferenci.

b) ja notiek tiešā pierādījumu iegūšana, tad savstarpēji pusēm vienojoties.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Tulku nodrošina tā puse, kas lūdz videokonferenci. Tulks atrodas tiesas zālē.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Tiesiskās palīdzības lūgumam jābūt iesniegtam savlaicīgi, vismaz 60 dienas pirms plānotās videokonferences.

Pirms plānotās videokonferences jānorāda laiks, lai veiktu saslēgšanos testa režīmā.

Iesniedzot lūgumu par videokonferenci, nepieciešams norādīt tehniskos parametrus.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

CPL 716.pants paredz, ka radušās izmaksas sedz no valsts budžeta.

Tiesa, kura izpilda ārvalsts pierādījumu iegūšanas lūgumu, paziņo Tieslietu ministrijai par šādām minētā lūguma izpildes izmaksām:

- 1) izdevumu summām, kas izmaksājamas ekspertiem un tulkiem;
  - 2) izdevumiem, kas radušies, likumā paredzētajos gadījumos izpildot ārvalsts pierādījumu iegūšanas lūgumu ārvalsts procesuālajā kārtībā;
  - 3) izmaksām, kas radušās, ja ārvalsts pierādījumu iegūšanas lūgums pēc ārvalsts kompetentās iestādes lūguma izpildīts, izmantojot tehniskos līdzekļus.
- (3) Tieslietu ministrija var lūgt ārvalsts kompetento iestādi segt šā panta otrajā daļā paredzētās izmaksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Ārvalsts sagatavo attiecīgu informāciju par personas informēšanu.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Tiesa pārbauda personas identitāti atbilstoši CPL noteiktajam.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

CPL šāda procedūra nav noteikta. Taču ārvalsts var lūgt tiesu lemt jautājumu par zvērestu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Pirms videokonferences datuma un pirms videokonferences testa režīmā iesaistītās puses savā starpā apmainās ar tehniskiem parametriem un iesaistīto personu kontaktiem gan, kas atrodas tiesā, gan ar iestādi, kas nodrošina tehnisko atbalstu.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Nepieciešama tehniskā informācija, tehniskās specifikācijas dati.

Lapa atjaunināta: 07/06/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Luksemburga

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, abas procedūras ir iespējamas. Vairumu Luksemburgai adresēto lūgumu iesniedz kādas citas dalībvalsts tiesa, kura vēlas noprotināt liecinieku ar videokonferences palīdzību.

Nepastāv speciāls regulējums par videokonferencēm. Tādējādi piemēro parastos Jaunā civilprocesa likuma noteikumus par liecinieku noprotināšanu, tiesneša personīgu pārbaudi un pušu ierašanos tiesā. Šobrīd tiesu prakses par videokonferences izmantošanu vēl nav.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē noprotināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Videokonferences var izmantot, lai uzklautu lieciniekus un, dažos gadījumos, arī puses un tiesu ekspertus. Tomēr līdz šim saņemtie lūgumi ir bijuši attiecībā uz liecinieku uzklautišanu.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Vienīgais ierobežojums ir tāds, ka liecinieku uzklautišanai ir jānotiek uz brīvprātības pamata. Ja liecinieks atsakās ierasties uz tiesas sēdi, Luksemburgas iestādēm nav iespējas noteikt viņam par pienākumu to darīt.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Šiem jābūt tādiem pierādījumiem, kurus var iegūt tiesas telpās, kurās ir nepieciešamais tehniskais aprīkojums.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Ja lūguma iesniedzēja valsts vēlas ierakstīt videokonferenci, tai ir jāiegūst Luksemburgā uzklautāmā liecinieka skaidra piekrišana. Luksemburga kā lūguma saņēmēja valsts neieraksta videokonferenci, jo ierakstīšana ir aizliegta saskaņā ar Luksemburgas tiesību normām.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Franču valoda, vācu valoda.

b) Visas valodas.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Luksemburgas tiesa kā lūguma saņēmēja valsts tiesa organizē tulka pakalpojumus, kad tie ir nepieciešami, lai sazinātos ar lūguma iesniedzēja valsts iestādēm vai ar noprotināmo personu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Luksemburgas iestādes, konkrētāk tiesa, kas ir atbildīga par liecības uzklautišanu, sazinās ar lūguma iesniedzēju valsti, lai vienotos par videokonferences datumu un laiku. Pavēstes izsniedz vismaz 15 dienas pirms tiesas sēdes. Luksemburgas iestādes ir atbildīgas par lietas dalībnieku uzaicināšanu uz tiesu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Saskaņā ar ES regulu lūguma saņēmēja valsts atļauj izmantot videokonferenci un lūguma iesniedzēja valsts risina visas formalitātes un organizatoriskos un tehniskos jautājumus, kas ietver attiecīgo personu informēšanu.

Videokonferences izmantošanas un liecinieku izdevumus apmaksā Luksemburgas valsts. Parasti tulkošanas izmaksas sedz lūguma iesniedzēja valsts.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Attiecīgo personu informē ar pavēsti un pirms videokonferences - tiesnesis vai tiesas sēžu sekretārs.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Luksemburgas tiesa kā lūguma saņēmēja valsts tiesa pirms tiesas sēdes pārbauda personu apliecināto dokumentus.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Lieciniekiem un ekspertiem ir jādod zvērests teikt patiesību. Viņus informē, ka nepatiesas liecības sniegšanas gadījumā viņiem piemēros naudas sodu vai brīvības atņemšanas sodu.

Zvērestu pieņem lūguma iesniedzēja valsts.

Ja piemēro 17. pantu, lūguma iesniedzēja valsts piemēro savus nosacījumus. Luksemburgas tiesnesis, kurš piedalās videokonferencē kā lūguma saņēmējas valsts tiesnesis, iesaistās tikai tad, ja rodas problēmas.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Videokonferencē noteiktajā dienā un laikā piedalās tiesnesis, tiesas sēžu sekretārs, tehniķis un nepieciešamības gadījumā arī tulks.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Lai noorganizētu videokonferenci, ir jānoskaidro vairāki tehniski jautājumi. Tādējādi veiksmīga tiesas sēde ar videokonferences izmantošanu ir atkarīga no pareizas iepriekšējas sagatavošanās un efektīvas kontaktpunktu sadarbības.

Lapa atjaunināta: 18/09/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [hu](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Ungārija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Ungārijas 1952. gada Likumā Nr. III par civilprocesa kodeksu paredzēts, ka tiesa var pēc lietā iesaistītās puses ierosinājuma vai pēc savas iniciatīvas noprotināt lietā iesaistīto pusi, citus lietas dalībniekus, ekspertu vai liecinieku, izmantojot nepārtrauktu telekomunikāciju tīklu (videokonferenci).

Noprotināšana videokonferences režīmā ir īpaši piemērota, ja tā var paātrināt tiesvedības norisi vai ja vietā, kur tiek izskatīta lieta, noprotināšanas sarīkošana būtu ļoti sarežģīta vai izmaksu ziņā dārga.

Noteikumi par noprotināšanu videokonferences režīmā ir ietverti Civilprocesa kodeksā.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē noprotināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nav ierobežojumu attiecībā uz personām, kuras var noprotināt videokonferences režīmā. Šo metodi var izmantot, lai noprotinātu lietā iesaistītās puses vai citus lietas dalībniekus, kā arī lieciniekus un ekspertus.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Videokonferenci var izmantot, lai uzklautu lietā iesaistītās puses vai citus lietas dalībniekus un noprotinātu ekspertus vai lieciniekus.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Noprotināšanu videokonferences režīmā var rīkot tiesu iestādes vai citas struktūras telpās, kuras ir pielāgotas šim nolūkam.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Civilprocesa kodeksā nav noteikumu attiecībā uz attēla un skaņas ierakstīšanu noprotināšanā, ko rīko videokonferences režīmā. Tomēr Civilprocesa kodeksā ir noteikts, ka noprotināšanā, ko rīko, izmantojot videokonferenci, noprotināšanas protokolā reģistrē apstākļus, kādos noprotināšana notikusi, norādot, kādas personas atrodas telpā, kurā tiek veikta noprotināšana.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu, piemēro Civilprocesa kodeksa noteikumus. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu tiesvedība notiek ungāru valodā, bet nevienai personai nevar radīt neizdevīgāku situāciju ungāru valodas nezināšanas dēļ. Tiesvedības laikā ikvienai personai ir tiesības lietot savu dzimto valodu vai reģiona vai mazākumtautības valodu, kā noteikts starptautiskajos nolīgumos. Vajadzības gadījumā tiesas uzdevums ir pieaicināt tulku. Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, noprotināšanu rīko tiesa, kas iesniedz pieprasījumu saskaņā ar 17. panta 6. punktu, ievērojot attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu un ir radusies vajadzība nodrošināt dzimtās valodas, reģiona vai mazākumtautības valodas lietošanu, tiesas uzdevums ir nodrošināt tulka pakalpojumus.

Civilprocesa kodeksā nav noteikumu attiecībā uz tulka atrašanās vietu noprotināšanā, ko rīko videokonferences režīmā.

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, piemēro 17. panta 4. un 6. punktu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Civilprocesa kodeksā nav īpašu noteikumu par uzaicinājumu uz noprotināšanu, ko rīko videokonferences režīmā. Pavēsti ar uzaicinājumu ierasties uz noprotināšanu saņēmējam nosūta tā, lai kvīti, kas apstiprina pavēstes piegādi saskaņā ar likumu, tiesa varētu saņemt pirms noprotināšanas.

Ja atbildētājam līdz ar pavēsti jānosūta sūdzība, noprotināšanu rīkot tā, lai nodrošinātu, ka atbildētājs sūdzību saņem vismaz piecpadsmit dienas pirms noprotināšanas. Tiesas priekšsēdētājs neatliekamajos gadījumos var šo termiņu saīsināt.

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, piemēro 17. panta 4. un 6. punktu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas var būt mainīgas, un tās sedz tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Saskaņā ar 17. panta 2. punktu tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē attiecīgo personu, ka noprotināšanā tiek ievērots brīvprātības princips.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Videokonferences režīmā noprotināmās personas identitāti pārbauda, pamatojoties uz:

– attiecīgās personas sniegto informāciju, lai pārbaudītu šīs personas identitāti un adresi;

– attēla datu pārsūtīšanas ceļā uzrādītu oficiālu dokumentu, kas uzskatāms par derīgu personas identitātes apliecināšanai, vai uzturēšanās dokumentu.

Tiesa izmanto arī elektroniskos līdzekļus vai tiešos datubāzes vaicājumus, lai apstiprinātu, ka:

– videokonferences režīmā noprotināmās personas sniegtā informācija personas identitātes un adreses pārbaudei atbilst reģistrētajai informācijai;

– videokonferences režīmā noprotināmās personas uzrādītais oficiālais dokuments, kas uzskatāms par derīgu personas identitātes apliecināšanai, un uzturēšanās dokuments atbilst reģistrētajai informācijai un ir derīgs.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu lietas izskatīšanā zvērests nav jānodod.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Šajā saistībā nav noteiktas īpašas tiesību normas. Par to savstarpēji vienojas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesa, kas saņem pieprasījumu. Tomēr Civilprocesa kodeksā ir noteikts, ka videokonferences norises telpā atrodas persona, kura atbild par noprotināšanai vajadzīgā videokonferences tehniskā aprīkojuma darbību.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Parasti cita informācija nav vajadzīga.

Lapa atjaunināta: 16/10/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Malta

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Ja Malta ir pieprasījuma iesniedzēja valsts, videokonference tiks izmantota kā galējs līdzeklis.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē noprotināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nē, nav noteikti ierobežojumi personām, ko var noprotināt; atļauts noprotināt lieciniekus, speciālistus un puses.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Tiesai ir jāizlemj, kas pieņemams kā pierādījums.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t.i., vai tam jānotiek tiesā?

Ja Malta ir pieprasījuma saņēmēja valsts, personas noprotināšana jāveic tiesā.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, lietas izskatīšanu videokonferences veidā ir atļauts ierakstīt, un šim mērķim ir pieejams attiecīgs aprīkojums.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

(a) Ja Malta ir pieprasījuma saņēmēja valsts, pieprasījumus, kas iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu, izskata maltiešu vai angļu valodā

(b) Ja Malta ir pieprasījuma iesniedzēja valsts, pieprasījumi saskaņā ar 17. pantu tiks iesniegti maltiešu vai angļu valodā.

7 Ja ir nepieciešami tulkī, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja Malta ir pieprasījuma saņēmēja valsts un uzklaušis pierādījumus, Organizācijas un civilprocesa kodeksa 596. panta 1. punktā un Maltas likumu 12.

nodaļā noteikts: „Ja tiesa nepārzina valodu, kurā tiek sniegti pierādījumi, tā norīko kvalificētu tulku, un attiecīgie izdevumi sākotnēji jāsedz pusei, kas uzaicinājusi liecinieku.” Tulkam šajā gadījumā jābūt vietā, kurā atrodas liecinieks.

Ja Malta ir pieprasījuma iesniedzēja valsts saskaņā ar 17. pantu un gadījumos, kad pierādījumi tiek iegūti tieši, tulka atrašanās vieta ir atkarīga no lietas apstākļiem.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Ja pierādījumi tiek iegūti saskaņā ar 10. un 12. pantu un Malta ir pieprasījuma saņēmēja valsts, Organizācijas un civilprocesa kodeksa 568. panta 1. punktā noteikts: „Liecinieki tiek aicināti ierasties, saņemot tiesas pavēsti, kas tiek izdota pēc ieinteresētās puses pieteikuma.” Intervālam starp divām tiesas sēdēm jābūt mēnesi ilgam, lai atliktu pietiekami daudz laika liecinieka informēšanai.

Ja Malta ir pieprasījuma iesniedzēja valsts, saskaņā ar 17. pantu tiesa izlemj, kā noprotināmo personu informēt par noprotināšanas laiku un vietu. Intervālam starp divām sēdēm jābūt mēnesi ilgam, lai atliktu pietiekami daudz laika liecinieka informēšanai.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Par pirmajām divām konferences stundām jāmaksā nodeva 100 EUR apmērā.

Par turpmākajām stundām jāmaksā nodeva 50 EUR apmērā par stundu.

Piemērojama arī nodeva par tehniskā darbinieka pakalpojumiem – 58 EUR apmērā par stundu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Pirms liecības sniegšanas tiesa brīdina liecinieku – ja viņš/viņa nevēlas sniegt liecību, viņam/viņai par šo faktu jāinformē pieprasījuma iesniedzēja tiesa.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Tiesa pirms liecības sniegšanas var pieprasīt noprotināmajai personai uzrādīt pasi vai personas apliecību. Liecinieks pirms sēdes tiks informēts, ka viņam/viņai jābūt līdzī kādam no šiem dokumentiem.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Organizācijas un civilprocedūras kodeksa 111. pantā ir noteikts: „Liecinieks, kas praktizē Romas katoļu ticību, sniedz zvērestu saskaņā ar šai ticībai piederīgo ieražām; liecinieks, kas nepraktizē šo ticību, sniedz zvērestu veidā, ko tas uzskata par sev pieņemamāko.”

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Kontaktpersonas:

Čārlzs Kajeja (Charles Calleja), Audiovizuālās tehnikas biroja vecākais darbinieks

Šī persona atbild par tehnikas savienošanu, pārbaudīšanu un tehniskās palīdzības sniegšanu videokonferences laikā.

Tālrunis: +356 25902375 – birojs atrodas Valletas tiesu nama 4. stāvā

✉ charles-george.calleja@gov.mt

Marija Ruta Čantara (Maria Ruth Ciantar), Videokonferenču pieejamības nodaļa

Tālrunis: +356 25902391 – birojs atrodas Valletas tiesu nama 4. stāvā

✉ maria.a.ciantar@gov.mt

Alans Dž. Darmanjins (Alan J. Darmanin), ierēdnis

Tālrunis: +356 25902211 – birojs atrodas Valletas tiesu nama 4. stāvā

✉ alan.a.darmanin@gov.mt

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Pirms tiesas sēdes pieprasījuma iesniedzēja tiesa sniedz šādu informāciju:

- a. laika zona;
- b. savienojuma izmēģinājums (datums un laiks);
- c. fiksēts IP;
- d. tehniskā darbinieka kontaktinformācija.

Lapa atjaunināta: 09/03/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Nīderlande

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Saskaņā ar Nīderlandes civilprocesiālajām tiesībām attiecībā uz šo tēmu nepastāv vispārīgi noteikumi. Tomēr videokonferences nav aizliegtas, tādējādi tās šajos gadījumos var izmantot saskaņā ar tiesību aktiem.

Civiltiesībās videokonferences regulāri izmanto kā alternatīvu tiesiskās palīdzības lūgumiem.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Ja personu var nopratināt saskaņā ar civilprocesiālajām tiesībām, principā tas ir iespējams arī ar videokonferences palīdzību. Civilprocesiālajās tiesībās nav paredzēti īpaši noteikumi.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Nepastāv noteikumi par īpašiem ierobežojumiem. Piemērojami valsts noteikumi attiecībā uz civilprocesi.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Nopratināšanai ar videokonferences palīdzību nav piemērojami īpaši noteikumi. Piemērojami valsts noteikumi attiecībā uz civilprocesi. Noteikumi paredz, ka personas jānopratina tiesā. Izņēmumi pieļaujami gadījumos, ja liecinieks ir slims vai citādi nespēj nokļūt tiesā (Civilprocesa kodeksa 175. pants (Rv)).

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Nīderlandes tiesas veikta liecinieka nopratināšana ar videokonferences palīdzību uzskatāma par līdzvērtīgu parastas sēdes tiešraidei. Saskaņā ar tiesību aktiem izmeklēšanas tiesnesis sagatavo tiesas protokolu par liecinieku uzklauššanu. Tie paši noteikumi piemērojami uzklauššanai videokonferenču veidā, tādējādi arī tās jāfiksē tiesas protokolā. Tiesību akti neaizliedz papildus tiesas protokolam ierakstīt attēlu vai skaņu, bet šis ieraksts nav pielīdzināms tiesas protokolam.

Jauna tiesību akta projektā paredzēts, ka tiesnesis var izlemt ierakstīt mutiskās uzklauššanas attēlu vai skaņu, tādējādi aizstājot tiesas protokolu. Tāpēc nepieciešamības gadījumā liecinieku uzklauššanas tiesas protokolu var arī ierakstīt.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja pieprasījuma saņēmēja tiesa atrodas Nīderlandē, sēde notiek holandiešu valodā. Uz šo jautājumu nav attiecināmi īpaši noteikumi.

Nīderlandes īstenošanas tiesību akti neatļauj kompetentajai iestādei piemērot nosacījumus attiecībā uz tiešu pierādījumu iegūšanu, ko tā uzskata par lietderīgu vai nepieciešamu atbilstošā procesa nolūkā.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Nīderlandes civilprocesiālajās tiesībās nav paredzēti noteikumi attiecībā uz īpašiem ar tulkiem saistītiem nosacījumiem. Nīderlandē notiekošajās civillietās pusēm principā pašām ir jānodrošina tulki.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Saskaņā ar Nīderlandes īstenošanas tiesību aktiem pieprasījuma saņēmēja tiesa var noteikt, kura no pusēm atbild par tiesas pavēstēm, kas izriet no pieprasījuma gūt pierādījumus.

Tiesas pavēstes, ko nosūta viena no pusēm, nosūta pieprasījuma saņēmēja tiesas sekretārs. Saskaņā ar Nīderlandes civilprocesiālajām tiesībām tiesas pavēstes lieciniekiem jānosūta vismaz vienu nedēļu (saskaņā ar jauna tiesību akta priekjktu — vismaz 10 dienas) pirms sēdes.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas par īpašo formu un sakaru tehnoloģiju izmantošanu nav jāsedz pusēm. Saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem šīs izmaksas netiek nodotas tālāk. Tās sedz valsts, no kuras saskaņā ar 18. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Regulas 10. panta 4. punktu, var pieprasīt kompensāciju.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Saskaņā ar Regulas 17. panta 2. punktu gadījumos, kad tiešā pierādījumu iegūšana nozīmē to, ka ir jāizjautā persona, pieprasījuma iesniedzēja tiesa informē šo personu, ka tas darāms brīvprātīgi. Nav piemērojamas nekādas papildu prasības.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar Nīderlandes civilprocesiālajām tiesībām identitātes pārbaude ir jāveic tiesnesim (177. Rv pants).

Tiesnesis lūdz lieciniekus nosaukt savu uzvārdu, vārdu, vecumu, profesiju un dzīvesvietu. Lieciniekiem tiek jautāts arī par to attiecībām ar pusēm (asinsradniecību vai svainību, darba tiesiskajām attiecībām).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Nīderlandes civilprocesiālajām tiesībām pirms izjautāšanas tiesnesim tiek dots zvērests vai solījums. Liecinieks apliecinā, ka viņa sniegtā liecība ir tikai un vienīgi patiesība. Liecinieki, kas tišām nesaka patiesību, sniedz nepatiesu liecību. Tiešā pierādījumu iegūšana tiek veikta saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja valsts tiesību aktiem.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Jurisdikcijā esošajam IKT atbalsta personālam (*SPIRIT*) tiek iesniegts juridiskās palīdzības pieprasījums saistībā ar videokonferences izmantošanu. Šis personāls nodrošina tehniskos un loģistikas pasākumus.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Šo informāciju varēs pieprasīt kompetentā iestāde.

Lapa atjaunināta: 28/01/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Austrija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tieši veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamas valsts procedūras vai tiesību akti?

Austrija ir pieejami un atļauti abi pierādījumu iegūšanas veidi, izmantojot videokonferenci. Austrijā civilprocesa reglamentē Civilprocesa kodekss (*ZPO – Zivilprozessordnung*) attiecībā uz strīdus procedūru un Likums par bezstrīdus tiesvedību (*AußStrG – Außerstreitgesetz*) attiecībā uz bezstrīdus procedūru. Noteikumi par pierādījumu iegūšanu ietverti Civilprocesa kodeksā (266.–389. pants) un Likumā par bezstrīdus tiesvedību (16., 20. un 31.–35. pants, daļēji atsaucoties uz Civilprocesa kodeksu), kā arī atsevišķos noteikumos, kuri reglamentē konkrētus tiesvedības veidus, kādi minēti, piemēram, 85. pantā par pienākumu piedalīties paternitātes noteikšanas procesā. Attiecīgās valsts procedūras un tiesību normas ir sīki izklāstītas atbildēs uz turpmākajiem jautājumiem un faktu lapā „Pierādījumu iegūšana — Austrija”.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 277. pantu (strīdus procedūra) un Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pantu saistībā ar 277. pantu (bezstrīdus procedūra) videokonferenci var izmantot pierādījumu iegūšanā un tādējādi arī pušu, liecinieku un ekspertu liecību sniegšanā.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 277. pantu (strīdus procedūra) un Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pantu saistībā ar 277. pantu (bezstrīdus procedūra) pierādījumu iegūšanā var izmantot videokonferenci. Tomēr to var liegt faktiskie šķēršļi. Piemēram, ja pierādījumu iegūšanā jāizmanto sertifikāti vai vizuāla pārbaude.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Vietējā tiesa var izsaukt uz nopratināšanu jebkuru personu un to nopratināt tiesā, izmantojot videokonferenci. Visas Austrijas tiesas, prokuratūras un cietumi ir aprīkoti vismaz ar vienu videokonferences sistēmu. Austrijas tiesību aktos nav noteikumu, kuros paredzēts, ka videokonferences rīkošana pierādījumu iegūšanā būtu atļauta tikai tiesu ēkās.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Saistībā ar civillietām Austrijas tiesību aktos nav vispārēju noteikumu par datu aizsardzību attiecībā uz tādās nopratināšanas ierakstīšanu, kas notiek videokonferences režīmā. Tādēļ, lai ierakstītu nopratināšanu, ir vajadzīga visu videokonferencē iesaistīto personu piekrišana. Tas attiecas uz pierādījumu netiešu iegūšanu, ko saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās („regula”) 10. panta 2. punktu veic atbilstīgi tās valsts tiesību aktiem, kas iesniedz pieprasījumu.

Tomēr pieprasījumu tiešai pierādījumu iegūšanai iesniedz saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kura iesniedz pieprasījumu (regulas 17. panta 6. punkts). Ja minētajos tiesību aktos paredzēta videokonferenču ierakstīšana bez iesaistīto personu piekrišanas, Austrijas valsts to var atļaut pēc saviem ieskatiem. Būtišķā nopratināšanu, kas veikta videokonferences režīmā, var ierakstīt visās videokonferenču sistēmās. Vietās, kur tiesvedības process parasti tiek ierakstīts (daudzās krimināltiesās), videokonferences režīmā veiktas nopratināšanas ierakstīšanai var izmantot esošo tehnisko aprīkojumu. Nopratināšanu var ierakstīt arī jebkurā citā vietā, vienkārši uzstādot atbilstīgu datu glabāšanas ierīci.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Saskaņā ar regulas 10. panta 2. punktu pierādījumus iegūst saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kas iesniedz pieprasījumu. Tādēļ nopratināšana jāveic vācu valodā (atsevišķās Austrijas tiesās ir atļauts lietot arī horvātu, slovēņu vai ungāru valodu). Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var noteikt, ka īpašas procedūras ietvaros saistībā ar pieprasījuma iegūt pierādījumu izpildi jālieto tās oficiālā valoda (vai kāda cita valoda). Tomēr tiesa, kas saņem pieprasījumu, var noraidīt šo pieprasījumu būtisku praktisku grūtību dēļ (regulas 10. panta 3. punkts).

b) Saskaņā ar regulas 17. panta 6. punktu tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, tieša pierādījumu iegūšana jāveic saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem un tādējādi kādā no likumā paredzētajām oficiālajām valodām. Tomēr Austrija kā dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, saskaņā ar 17. panta 4. punktu ir tiesīga pieprasīt tās valodas lietošanu kā nosacījumu pierādījumu iegūšanai.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Attiecībā uz pierādījumu netiešu iegūšanu, neņemot vērā saskaņā ar regulas 18. panta 2. punktu atmaksātās izmaksas, galveno atbildību par tulku pakalpojumu nodrošināšanu uzņemas tiesa, kas saņem pieprasījumu. Tomēr iesaistītajām tiesām vajadzētu konstruktīvi sadarboties (šajā, kā arī citās jomās).

Attiecībā uz pierādījumu tiešu iegūšanu regulas 17. pantā noteikts, ka galveno atbildību par tulku pakalpojumu nodrošināšanu uzņemas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Regulas 17. pantā nav paredzēts, ka dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu nodrošina palīdzību šajā jautājumā, tomēr šis pants neliedz šādu palīdzību nodrošināt. Likuma par tiesas jurisdikciju (*JN Jurisdiktionsnorm*) 39.a panta 4. punktā noteikts, ka tiesa, kas nodrošina juridisku palīdzību, pēc ārvalsts tiesas pieprasījuma sniedz praktisku palīdzību pierādījumu iegūšanā. Piemēram, tas var ietvert piemērota tulka atrašanu.

Lēmumu par valsti, no kuras jābūt tulkam, pieņem, ņemot vērā, kas būtu piemērotāk konkrētajā gadījumā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Austrijā nopratināmo personu uzaicina uz nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, tieši tādā pašā veidā un laikposmā, kā, uzaicinot personu uz lietas izskatīšanu tiesā.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Maksa par videokonferences zvaniem, izmantojot interneta protokolu (IP), netiek piemērota. Par videokonferences zvaniem ISDN tiks iekasēta tāda pati maksa kā par tālruņa zvanu. Minētā maksa var atšķirties, ņemot vērā iekārtas, uz kuru veic zvanu, atrašanās vietu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Par to galvenokārt ir atbildīga tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, saskaņā ar regulas 17. panta 2. punktu, un vairumā gadījumu šī tiesa pati uzaicina attiecīgās personas ierasties uz videokonferenci. Ja Austrijas centrālā institūcija vai Austrijas tiesa ievēro, ka tiešas pierādījumu iegūšanas sagatavošanā vai izpildē pastāv iespēja pārkāpt regulas 17. panta 2. punktu, centrālā institūcija vai tiesa sadarbībā ar tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, pienācīgi nodrošina atbilstību attiecīgajiem noteikumiem. Tiesas darbinieki Austrijā ir apmācīti Regulas (EK) Nr. 1206/2001 piemērošanā, un tiem ir arī piekļuve Eiropas „Rokasgrāmatai par videokonferenču izmantošanu pārrobežu tiesvedībā” Tieslietu ministrijas iekšējā tīklā.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Personas identitāti pārbauda pēc personu apliecināša dokumenta, kurā ir fotogrāfija. Personas identitātes pārbaude tiek veikta nopratināšanas ietvaros (Civilprocesa kodeksa 340. panta 1. punkts).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Lietas dalībnieku zvēresta pieņemšanai piemēro Civilprocesa kodeksa 377. un 379. pantu un liecinieku zvēresta pieņemšanai — Civilprocesa kodeksa 336. un 338. pantu.

Lietas dalībniekiem un lieciniekiem ir pienākums nodot zvērestu. Lai gan nevar likumīgi piespiest lietas dalībniekus nodot liecību, lieciniekiem var piemērot sodu par prettiesisku atteikšanos nodot zvērestu (Civilprocesa kodeksa 325. un 326. pants); piemēro tādu pašu sodu kā par atteikumu no liecību sniegšanas, kas ietver soda naudu vai sešu nedēļu brīvības atņemšanu.

Saskaņā ar Kriminālkodeksa (*StGB – Strafgesetzbuch*) 288. panta 2. punktu par ar zvērestu apliecinātas nepatiesas liecības nodošanu vai apstiprināšanu vai attiecīgajos tiesību aktos paredzētā zvēresta nepatiesu nodošanu soda ar brīvības atņemšanu no sešiem mēnešiem līdz pieciem gadiem.

Ja nepatiesu liecību sniedzis lietas dalībnieks, kurš nav nodevis zvērestu, to neuzskata par noziedzīgu nodarījumu. Savukārt, ja nepatiesu liecību sniedzis liecinieks, kurš nav nodevis zvērestu, lieciniekam var piemērot brīvības atņemšanu līdz trīs gadiem (Kriminālkodeksa 288. panta 1. punkts).

Saskaņā ar Likuma par Civilprocesa kodeksa ieviešanu (*EGZPO – Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung*) XL pantu jāievēro 1868. gada 3. maija likuma noteikumi (Impērijas likumu vēstnesis (*RGBI*). Nr. 33 attiecībā uz zvēresta tekstu un citām formalitātēm (sk. <http://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=0000067>).

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 336. panta 1. punktu un 377. panta 1. punktu personas, kuras ir bijušas notiesātas par nepatiesu liecību sniegšanu vai kuras nav sasniegušas 14 gadu vecumu, vai kuras nepietiekamas brieduma pakāpes vai garīgu traucējumu dēļ nepietiekami izprot zvēresta būtību un nozīmi, nespēj nodot zvērestu un tādējādi drīkst nenodot zvērestu.

Iepriekš minētos noteikumus par liecinieka vai lietas dalībnieka nopratināšanu, nododot zvērestu, nevar piemērot lietās, uz kurām attiecas Likums par bezstrīdus tiesvedību (Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pants).

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Vietās, kur atrodas Tieslietu ministrijas īpašumā esoša videokonferenču iekārta, šo iekārtu uzrauga viens atbildīgais darbinieks. Minētais darbinieks var šo iekārtu darbināt un veikt nelielus pielāgojumus tās iestatījumos. Videokonferences iekārta ir savienota ar centrālo iekārtu, kas atrodas Federālās tieslietu ministrijas (*BMJ – Bundesministerium für Justiz*) IT nodaļā. Šīs nodaļas IT administratori var noregulēt visas Austrijā esošās videokonferenču sistēmas.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, sniedz šādu informāciju:

IP adrese un/vai ISDN numurs ar izsaukuma kodu.

Tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, darbinieka, kurš ir atbildīgs par attālināti vadāmās iekārtas tehniskajiem aspektiem, vārds/uzvārds, tālruna numurs un e-pasta adrese.

Lapa atjaunināta: 02/06/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Polija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Polijā ir atļauts iegūt pierādījumus videokonferences režīmā saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulas (EK) 1206/20012 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās 10.–12. pantu un 17. pantu, kā arī saskaņā ar 1970. gada 18. marta Hāgas Konvenciju par pierādījumu iegūšanu ārvalstīs civillietās vai komercietās [2000. gada Likumu vēstnesis *Dziennik Ustaw* Nr. 50, 582. punkts] attiecībā uz pārējām valstīm (uz kurām neattiecas regulas noteikumi).

Videokonferenču rīkošanu reglamentē Civilprocesa kodeksa 235. panta 2. un 3. punkts un Tieslietu ministrija 2010. gada 24. februāra Dekrēts par tehnisko aprīkojumu un līdzekļiem, kas civilprocesā ļauj iegūt pierādījumus attālināti.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Polijas tiesību aktos šādi ierobežojumi nav paredzēti — ekspertus, lietas dalībniekus un lieciniekus var nopratināt, izmantojot videokonferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Polijas tiesību aktos nav paredzēti nekādi īpaši noteikumi attiecībā videokonferencē iegūstamo pierādījumu veidu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Polijas tiesību aktos nav paredzēti nekādi īpaši noteikumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci. Parasti nopratināšanu veic tiesā saskaņā ar Regulas Nr. 1206/2001 17. pantu, kurā noteikts, ka nopratināšanas vietu nosaka tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Polijas tiesību aktos nav sīki izstrādātu noteikumu par videokonferences ierakstīšanu — lēmumu par videokonferences ierakstīšanu pieņem tiesnesis, kas iegūst pierādījumus.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Tiesas sēdes parasti notiek poļu valodā. Ja nopratināmā persona nesaprot poļu valodu, tiesas sēdē piedalās tulks.

Nav īpašu noteikumu par nopratināšanu saskaņā ar 17. pantu, bet, ja centrālā institūcija piekrīt tiešai pierādījumu iegūšanai, tā var pieprasīt, lai tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nodrošina tulka pakalpojumus.

7 Ja ir nepieciešami tulkī, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja pierādījumus iegūst saskaņā ar 10.–12. pantu, tulka pakalpojumus būtībā nodrošina tiesa, kas saņem pieprasījumu (parasti tulkus izraugās no zvērīnāto tulkus saraksta). Tomēr izņēmuma gadījumos tiesa var apstiprināt lietas dalībnieka ieteiktu tulku.

Ja pierādījumus iegūst saskaņā ar 17. pantu, kad centrālā institūcija pieprasa, lai tiesa, kas sniedz pieprasījumu, nodrošina tulka pakalpojumus, tiesa, kas saņem pieprasījumu nodrošina tulka klātbūtni.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Ja pierādījumus iegūst saskaņā ar 10.–12. pantu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, paziņo lieciniekiem/pusēm nopratināšanas laiku un vietu vismaz septiņas dienas pirms nopratināšanas dienas. Izņēmuma gadījumos tiesa, kas saņem pieprasījumu, paziņo lieciniekiem/pusēm nopratināšanas laiku un vietu trīs dienas pirms nopratināšanas dienas.

Ja pierādījumus iegūst saskaņā ar 17. pantu, centrālā institūcija paziņo lieciniekiem/pusēm, ka tā piekrīt nopratināšanai un ka nopratināšanu var rīkot tikai pamatojoties uz brīvprātības principu, nepiemērojot piespiedu pasākumus. Par nopratināšanas laiku un vietas paziņošanu atbild tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Ja pierādījumu iegūšana, izmantojot modernās tehnoloģijas, rada izmaksas tiesai, kas saņem pieprasījumu, tiesa piemēro Civilprocesa kodeksa 1135' panta 3. punkta noteikumus, kuros paredzēts, ka tad, ja ārvalsts tiesas vai citas institūcijas pieprasījuma izpilde var radīt izmaksas, kas saistītas ar Polijas tiesību aktos neparedzētas metodes izmantošanu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, atliek pieprasījuma izpildi, kamēr attiecīgā ārvalsts tiesa vai cita institūcija noteiktā termiņā nav veikusi atbilstīgu avansa maksājumu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Centrālā institūcija paziņo lieciniekiem/pusēm, ka tā piekrīt nopratināšanai un ka nopratināšanu var rīkot tikai pamatojoties uz brīvprātības principu, nepiemērojot piespiedu pasākumus.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Tiesa pārbauda personas identitāti, lūdzot uzrādīt atbilstīgus dokumentus, piemēram, personas apliecību, pasi vai autovadītāja apliecību.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Ja pierādījumus iegūst saskaņā ar 17. pantu un tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē centrālo institūciju par savu nodomu nopratināt liecinieku, nodotot zvērestu, centrālā institūcija var pieprasīt zvēresta tekstu. Ja zvērests ir pretrunā valsts, kas saņem pieprasījumu, tiesību pamatprincipiem, centrālā institūcija ir tiesīga nepieņemt nopratināšanai vai pieprasīt izmantot Polijas tiesību aktos paredzēto zvēresta tekstu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Parasti visās tiesās ir darbinieki, kas atbild par tehniskā aprīkojuma darbību. Problēmu gadījumā var sazināties ar Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunktu Polijā.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Kopumā Polijas tiesības aktos nav paredzēta prasība sniegt papildu informāciju. Tomēr noteiktos gadījumos papildu informācija var būt vajadzīga.

Lapa atjaunināta: 14/03/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļojot tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pt](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Portugāle

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem tās tiesas tiesneša, kas iesniedz pieprasījumu, pienākums ir tieši iegūt pierādījumus no videokonferencē nopratināmām personām bez tās tiesas tiesneša līdzdalības, kas saņem pieprasījumu. Šis noteikums attiecas uz iekšējām lietām, kurās nopratināšanu veic, izmantojot videokonferenci. Šādu procedūru piemēro pārrobežu gadījumiem, kad tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, lūdz veikt nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. pantu.

Pārrobežu gadījumos tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, kā alternatīvu var lūgt veikt nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 10.–12. pantu.

Galvenie valsts procesuālie noteikumi, kas reglamentē pierādījumu iegūšanu no ekspertiem, lieciniekiem un lietas dalībniekiem, izmantojot videokonferenci, ir šādi:

Eksperti

Civilprocesa kodeksa (Código de Processo Civil) 486. pants.

Ekspertu ierašanās uz galīgo nopratināšanu.

1. – Eksperti pēc kāda no lietas dalībnieku pieprasījuma vai tiesneša rīkojuma ierodas uz galīgo nopratināšanu, lai sniegtu pieprasītos paskaidrojumus, apliecinot tos ar zvērestu.
2. – Iestāžu, laboratoriju vai oficiālo dienestu ekspertus nopratina viņu darba vietā, izmantojot telekonferenci.

Liecinieki

Civilprocesa kodeksa 502. pants.

Nopratināšana, izmantojot telekonferenci.

1. – **Lieciniekus**, kuru dzīvesvieta atrodas ārpus attiecīgā rajona vai autonomo reģionu gadījumā ārpus attiecīgās salas, uzaicina lietā iesaistītās puses saskaņā ar 507. panta 2. punktu, ja tie šajā saistībā apstiprinājuši piedāvājumu būt par lieciniekiem, vai tos nopratina, izmantojot telekonferenci īpašā tiesas sēdē apgabaltiesā, kas atrodas viņu dzīvesvietas rajonā.
2. – Tiesa, kas izskata lietu, nosaka nopratināšanas datumu, konsultējoties ar tiesu, kurā lieciniekam jāsniedz liecība, un nosūta lieciniekam pavēsti par ierašanos uz nopratināšanu.
3. – Nopratināšanas dienā tiesas, kurā tiek sniegta liecība, darbinieks noskaidro liecinieku personas identitāti, savukārt turpmāko nopratināšanu veic tiesa, kas izskata lietu, un abu pušu advokāti, izmantojot telekonferenci, bez tiesas, kurā tiek sniegta liecība, tiesneša līdzdalības.
4. – Lieciniekus, kuru dzīvesvieta atrodas aizjūras teritorijā, nopratina, izmantojot telekonferenci, ja viņu dzīvesvietā ir vajadzīgais tehniskais aprīkojums.
5. – Lietu izskatīšanā tiesās, kas atrodas Lisabonas un Portu lielpilsētu teritorijās, nopratināšana, izmantojot telekonferenci, netiek veikta, ja liecinieka dzīvesvieta atrodas attiecīgajā rajonā, izņemot 520. pantā minētos gadījumus.

Civilprocesa kodeksa 520. pants.

Tieša saziņa starp tiesu un personām, kuras sniedz pierādījumus.

1. – Ja personai, kura sniedz liecību, nav iespējams vai ir ļoti sarežģīti savlaicīgi ierasties tiesā, tiesnesis, saņemot abu pušu piekrišanu, var noteikt, ka vajadzīgos paskaidrojumus pareiza lēmuma pieņemšanai attiecīgajā lietā var sniegt, izmantojot tālruni vai citus tiešo sakaru līdzekļus starp tiesu un liecinieku, ja izmeklējamo vai noskaidrojamo faktu būtība ir saderīga ar šo procedūru.
2. – Tiesas uzdevums ir, izmantojot tās rīcībā esošos līdzekļus, nodrošināt patiesu liecību sniegšanu bez spaidiem, nosakot, ka liecības sniegšanas laikā liecinieku pavada tiesas darbinieks un ka liecības saturu un liecības sniegšanas apstākļus norāda protokolā.

3 – Civilprocesa kodeksa 513. pantu [zvērēsts un iepriekšēja nopratināšana, ko veic tiesnesis] un iepriekšējā panta 4. punkta pirmo punktu [tiesnesis var izdot rīkojumu sniegt pierādījumus viņam personīgi] piemēro gadījumos, uz kuriem attiecas šis pants.

Puses

Civilprocesa kodeksa 456. pants.

Liecību sniegšanas laiks un vieta.

1. – Parasti liecības sniedz galīgajā nopratināšanā, ja vien lieta nav jāizskata steidzami vai ja liecinieks nevar ierasties tiesā.

2. – Civilprocesa kodeksa 502. panta noteikumus par pierādījumu sniegšanu, izmantojot videokonferenci, piemēro **lietas dalībniekiem**, kuru dzīvesvieta atrodas ārpus rajona vai autonomo apgabalu gadījumā ārpus attiecīgās salas.

3. – Pierādījumus var sniegt arī iepriekšējā nopratināšanā, un šajā gadījumā iepriekšējā punkta noteikumus piemēro, ieviešot tajos vajadzīgos pielāgojumus.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nav noteikti nekādi īpaši ierobežojumi. Portugāles tiesību aktos paredzēts, ka lieciniekus, lietas dalībniekus un ekspertus var nopratināt, izmantojot videokonferenci, kā noteikts iepriekš minētajās tiesību normās.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Parasti personu nopratināšana, izmantojot videokonferenci, notiek tiesā. Tomēr oficiālo dienestu ekspertu nopratināšana, izmantojot videokonferenci, notiek viņu darba vietā. Izņēmuma gadījumā apstākļos, kas minēti Civilprocesa kodeksa 520. pantā (citēts atbildē uz 1. jautājumu), tiesa var nopratināt videokonferences režīmā personu, kura atrodas citā vietā, nevis tiesā.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, nopratināšanu, kas veikta, izmantojot videokonferenci, vienmēr ieraksta tiesas skaņu ieraksta sistēmā saskaņā ar Portugāles Civilprocesa kodeksa 155. panta noteikumiem.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja Portugāle ir dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, valodu, kādā notiek nopratināšana, var noteikt, ņemot vērā konkrētos apstākļus.

(a) Ja pieprasījums iesniegts saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 10.–12. pantu, lieto portugāļu valodu. Ārvalstnieki nopratināšanā var lietot citu valodu, ja viņi neprot portugāļu valodu. Šajā gadījumā tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē par šo faktu tiesu, kas saņem pieprasījumu, lai tā var nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kas saņem pieprasījumu.

(b) Ja pieprasījums iesniegts saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. pantu, lieto valodu, kas paredzēta tās tiesas dalībvalsts tiesību aktos, kas iesniedz pieprasījumu. Ja jānopratina personas, kuras nepārvalda šo valodu, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kas iesniedz pieprasījumu. Kā alternatīvu tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var lūgt Portugāles tiesai (kas saņem pieprasījumu) nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kas saņem pieprasījumu.

Visos a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos, kuros jānodrošina tulka klātbūtnē tās dalībvalsts tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, lūdz tās dalībvalsts tiesu, kura iesniedz pieprasījumu, apmaksāt tulka pakalpojumus saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 18. panta 2. punkta noteikumiem.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Šī informācija ir sniegta atbildē uz 6. jautājumu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Portugāles tiesību aktos personas nopratināšanas procesa un pavēstes par ierašanos tiesā nosūtīšanas procedūru reglamentē Portugāles Civilprocesa kodeksa 7. panta 3. punkts, 172. panta 5. un 6. punkts, 220. pants, 247. panta 2. punkts, 251. panta 1. punkts, 417., 507., 508. un 603. pants.

Parasti tiesas sekretāra uzdevums ir pēc savas iniciatīvas paziņot lieciniekiem, ekspertiem, lietas dalībniekiem un to pārstāvjiem dienu un laiku, kad tiem jāierodas uz tiesas sēdi saskaņā ar tiesas rīkojumu. Īpaši gadījumā, kad lietas dalībnieks pieprasa liecinieka nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, tiesas sekretāra uzdevums ir nosūtīt pavēsti attiecīgajam lieciniekam.

Paziņojumu ar uzaicinājumu lieciniekiem, ekspertiem un citām personām (piemēram, tulkam vai tehniskajam konsultantam) ierasties tiesā nosūta ar ierakstītu vēstuli, kurā norāda tiesas sēdes dienu, vietu un iemeslu. Paziņojuma nodošanu uzskata par izpildītu arī tad, ja saņēmējs atsakās pieņemt vēstuli; pasta pakalpojumu sniedzējs to attiecīgi reģistrē.

Paziņojumu ar uzaicinājumu lietas dalībniekam ierasties uz tiesas sēdi vai liecību sniegšanu nosūta kā attiecīgajam lietas dalībniekam adresētu ierakstītu vēstuli, kurā norāda tiesas sēdes dienu, vietu un iemeslu. Ja šajā gadījumā lietas dalībnieks ir izraudzījies advokātu vai ja lietas dalībnieku vienlaikus pārstāv advokāts (*advogado*) un jurists (*solicitador*), paziņojumu nosūta arī minētajam advokātam un juristam.

Lietas dalībnieku pārstāvjiem paziņojumu nosūta elektroniski saskaņā ar 2013. gada 26. augusta Ministra rīkojuma (*Portaria*) Nr. 280/2013 25. pantu.

Paziņojuma izdošanas datums tiek apstiprināts IT sistēmā.

Likumā nav skaidri noteikts, cik dienas pirms tiesas sēdes jānosūta paziņojums. Visos iepriekš minētajos gadījumos paziņojuma nodošanu uzskata par izpildītu trešajā dienā pēc tā reģistrēšanas vai nosūtīšanas elektroniskā veidā. Ja trešā diena nav darbdiena, paziņojuma nosūtīšanu uzskata par izpildītu pirmajā darbdienā pēc minētās trešās dienas. Tādējādi praktisku apsvērumu dēļ jāievēro vismaz iepriekš minētais nosūtīšanas termiņš attiecībā pret tiesas sēdēs dienu, lai paziņojuma nosūtīšanu var uzskatīt par pienācīgi izpildītu.

Steidzamos gadījumos lieciniekus, citas personas, lietas dalībniekus vai to pārstāvjus var uzaicināt (vai atcelt uzaicinājumu) uz tiesas sēdi, nosūtot telegrammu vai izmantojot tālruni vai citus līdzīgus telekomunikācijas līdzekļus. Saziņu pa tālruni vienmēr reģistrē lietas protokolā un rakstiski apstiprina. Ja uzaicinātā persona neierodas uz tiesas sēdi, šīs personas pienākums ir attaisnot savu neierašanos dienā, kad notiek attiecīgā tiesas sēde vai piecu dienu laikā (kalendārās dienas, ja pēdējā diena nav darbdiena, termiņu pagarina līdz nākamajai darbdienai).

Portugāles tiesību aktos nav paredzēti piespiedu pasākumi gadījumos, kad persona neierodas uz tiesas sēdi. Ja liecinieks neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir ticis pienācīgi informēts, un ja liecinieks neattaisno savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, viņam var piespriest naudas sodu, un tiesnesis var izdot rīkojumu par liecinieka piespiedu atvešanu. Minētos soda līdzekļus nepiemēro, ja tiesas sēde tiek atlikta citu iemeslu dēļ, nevis liecinieka neierašanās dēļ. Ja eksperts vai cita persona neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir pienācīgi informēta, un ja šī persona neattaisno savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, tai var piespriest naudas sodu. Ja kāda no lietā iesaistītajām pusēm neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir pienācīgi informēta, un ja tā neattaisno savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, tai var piespriest naudas sodu, un tiesa var brīvi interpretēt lietas dalībnieka neierašanos pierādījumu iegūšanas nolūkā. Turklāt, ja tiesa uzskata, ka lietas dalībnieka atteikums ierasties uz tiesas sēdi padara neiespējamu pierādīšanas pienākuma izpildi, tiesa var uzlikt pierādīšanas pienākumu otram lietas dalībniekam.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Videokonferences sistēmas izmantošana ir bez maksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Ja Portugāles tiesa ir tiesa, kas iesniedz pieprasījumu saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. pantu, tā paziņo noprotināmajai personai par ierašanās noteiktā tiesā citā dalībvalstī (kas saņem pieprasījumu), nosūtot pavēsti pa pastu, izmantojot vienu no metodēm, kas minētas atbildē uz 8. jautājumu, atkarībā no konkrētās lietas. Iespēja nosūtīt paziņojumu pa pastu ir paredzēta 2007. gada 13. novembra Regulas (EK) Nr. 1393/2007 14. pantā. Šajā paziņojumā noprotināmo personu informē par to, ka tās ierašanās uz noprotināšanu ir brīvprātīga.

Ja Portugāles tiesa ir tiesa, kas saņem pieprasījumu, tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, pienākums ir nosūtīt paziņojumu noprotināmajām personām un informēt tās, ka ierašanās uz noprotināšanu ir brīvprātīga.

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesa, kas saņem pieprasījumu, savstarpēji vienojas, ka paziņojumu noprotināmajai personai un informēšanu par to, ka ierašanās uz noprotināšanu, ir brīvprātīga, var veikt tās dalībvalsts tiesa, kas saņem pieprasījumu. Praksē tā var notikt neatkarīgi no tā, vai Portugāles tiesa ir tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, vai tiesa, kas saņem pieprasījumu.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Noprotināšanai noteiktajā laikā tiesas darbinieks pārbauda, vai noprotināmā persona ir ieradies, un informē par to tiesnesi, kas veiks noprotināšanu, vai tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, ja tā veic tiešu noprotināšanu.

Ja noprotināšanu veic Portugāles tiesas tiesnesis, sākoties procedūrai un pirms persona sniedz liecību, veic šādus pasākumus: i) persona, kas sniedz liecību, liecinieks vai eksperts nodod tiesnesim zvērestu; ii) tiesnesis uzdod iepriekš izskatāmus jautājumus, lai noskaidrotu noprotināmās personas identitāti. Tiesnesis var veikt iepriekšēju iztaujāšanu noprotināmās personas identitātes noskaidrošanas nolūkā, lūdzot nosaukt personas vārdu/uzvārdu, profesiju, adresi, ģimenes stāvokli un citus faktus, ko tiesnesis uzskata par vajadzīgiem personas identificēšanas nolūkā.

Lai novērtētu liecības ticamību, tiesnesis arī vaicā noprotināmajai personai, vai šī persona ir kāda lietas dalībnieka radnieks, draugs vai ienaidnieks un vai šī persona ir tieši vai netieši ieinteresēta lietā.

Ja iepriekšējās iztaujāšanas laikā tiesnesis secina, ka liecinieks nav piemērots noprotināšanai vai ka viņš nav persona, kas būtu jānoprotina, šim lieciniekam liedz iespēju sniegt liecību. Liecinieks nav piemērots liecības sniegšanai, ja, neņemot vērā to, ka viņam nav psihisku traucējumu, viņam trūkst dabisku spēju (fizisku vai garīgu spēju) sniegt liecību.

Iepriekšēja iztaujāšana arī ļauj tiesnesim pārbaudīt gadījumus, kuros saskaņā ar Portugāles civilprocesa kodeksu liecinieki vai lietas dalībnieki var atteikties sniegt liecību.

No pierādījumu sniegšanas liecinieka statusā var atteikties šādas personas (izņemot lietas, kurās jāaplicina bērna dzimšana vai nāve):

- augšupējie radnieki lietās, kurās iesaistīti viņu pēcnācēji, audžuvecāki lietās, kurās iesaistīti viņu adoptētie bērni, un otrādi;
- vīratēvs/sievastēvs vai vīramāte/vīratēvs lietās, kurās iesaistīts viņa/viņas znots vai vedekla, un otrādi;
- dzīvesbiedri vai bijušie dzīvesbiedri lietās, kurās iesaistīts otrs dzīvesbiedrs vai bijušais dzīvesbiedrs;
- kopdzīves partneri vai personas, kuras dzīvojušas kopā līdzīgi kā laulātie pāri, lietās, kurās iesaistīts viens no partneriem.

Tiesneša pienākums ir informēt iepriekš minētās personas, ka tām ir tiesības atteikties no pierādījumu sniegšanas.

Personas, kurām jāievēro dienesta, valsts amatpersonu vai valsts noslēpuma neizpaušanas saistības, atbrīvo no pierādījumu sniegšanas attiecībā uz faktiem, ko ietver šāds noslēpums. Šādos gadījumos tiesnesis pārbauda šāda atbrīvojuma likumību un, ja uzskata par vajadzīgu, atceļ noslēpuma neizpaušanas pienākumu.

Lietā iesaistītās puses var sniegt pierādījumus tikai saistībā ar personiskiem faktiem. Civillietā nav atļauts lietā iesaistītās puses pierādījumu sniegšanā pievērsties noziedzīgai vai nelikumīgai rīcībai, saistībā ar kuru šī puse ir atbildētāja krimināllietā.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Portugāles tiesību aktos ir paredzēti šādi noteikumi.

Pirms liecības sniegšanas tiesnesis izskaidro noprotināmajai personai sniedzamā zvēresta morālo nozīmi un pienākumu sniegt patiesu liecību, kā arī brīdina par sankcijām, kas piemērojamas par nepatiesas liecības sniegšanu.

Pēc tam tiesnesis lūdz liecinieku nodot šādu zvērestu: „Zvēru pie sava goda, ka teikšu patiesību un tikai patiesību.”

Atteikšanās nodot zvērestu ir līdzvērtīga atteikumam sniegt pierādījumus; abos gadījumos piemēro sodu par necienīgu izturēšanos pret tiesu, ja vien tas nav pamatoti, un tiesnesis attiecīgi piespiež šai personai sodu.

Ja citas dalībvalsts tiesa tieši iegūst pierādījumus no Portugāles, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. pantu, tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē Portugāles tiesu (kas saņem pieprasījumu) par šādiem personas, kas sniegs pierādījumus, identitātes datiem: vārds/uzvārds, profesija, adrese, ģimenes stāvoklis un cita informācija, ko uzskata par vajadzīgu personas identifikācijas nolūkā, kā arī informē par statusu, kādā persona tiks noprotināta (piemēram, kā lietas dalībnieks, liecinieks, eksperts, tehniskais konsultants), valodu, kuru lieto šī persona, un to, vai ir vajadzīgs uzaicināt tulku uz tiesu, kas saņem pieprasījumu.

Minētie dati ir vajadzīgi, lai Portugāles tiesa (kas saņem pieprasījumu) var, no vienas puses, veikt pasākumus tulka pakalpojumu nodrošināšanai un, no otras puses, pārbaudīt, vai noprotināmā persona ir ieradies uz videokonferenci norādītajā laikā.

Tomēr, ņemot vērā, ka Portugāles tiesas tiesnesis neiesaistās tiesvedībā, zvērestu videokonferencē nodot tās dalībvalsts tiesas tiesnesim, kas iesniedz pieprasījumu. Tas pats attiecas uz iepriekšējo iztaujāšanu, ja tāda tiek veikta, un uz jautājumiem, kas saistīti ar piemērotību liecināšanai, atteikumu sniegt pierādījumus vai liecinieka atbrīvošanu no pierādījumu sniegšanas, un kurus izskata tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, tiesnesis, kā noteikts 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. panta 6. punktā.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu un tiesa, kas saņem pieprasījumu (tiklīdz to noteikusi centrālā institūcija), izveido tiešus sakarus videokonferences plānošanas nolūkā un nosaka arī dienu, kad tiks veikta iepriekšēja pārbaude.

Praktisku apsvērumu dēļ pēc iespējas ir vēlams veikt minēto pārbaudi pirms paziņojuma nosūtīšanas lieciniekam; šajā nolūkā pārbaudes dienu plāno pietiekami savlaicīgi, lai varētu laikus nosūtīt paziņojumu lieciniekam.

Dienā, kad notiek videokonferences pārbaude un noprotināšana videokonferences režīmā, katras tiesas zālē atrodas IT tehniskais speciālists, telekomunikāciju tehniskais speciālists vai tiesas darbinieks, kuram ir atbilstīgas zināšanas.

Portugālē Tiesu finanšu vadības un infrastruktūras institūts (*Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça* vai *IGFEJ*) ir izveidojis īpašu komandu, kas pieejama videokonferenču rīkošanai tiesās.

Organizatorisku apsvērumu dēļ pēc iespējas informē *IGFEJ* par sistēmas pārbaudes dienu un noprotināšanas dienu, paziņojot par to trīs dienas iepriekš.

Tas sniedz *IGFEJ* iespēju pārbaudīt, vai ir nodrošināti videokonferencē nepieciešamie tehniskie apstākļi, lai varētu nekavējoties novērst sakaru traucējumus starp tiesu iestādēm un uzraudzītu videokonferences sistēmas pārbaudes.

Videokonferences plānošana citā dalībvalstī pēc Portugāles tiesas pieprasījuma

Portugāles tiesa (kas iesniedz pieprasījumu) vispirms lūdz *IGFEJ* izveidot videokonferences rīkošanai vajadzīgos tehniskos apstākļus, novērst jebkādas sakaru traucējumus starp tiesu iestādēm un uzraudzīt videokonferences sistēmas pārbaudes.

Lai novērstu tehniskas problēmas, Portugāles tiesa lūdz tās dalībvalsts tiesu, kas saņem pieprasījumu, iecelt kādu no sava videokonferenču nodrošināšanas dienesta darbiniekiem par atbildīgo personu, kas uzrauga sistēmas pārbaudes un/vai nodrošina vajadzīgo tehnisko palīdzību sadarbībā ar portugāļu tehniskajiem speciālistiem.

Ja Portugāles tiesas ir tās, kas iesniedz pieprasījumu, tās bieži lūdz palīdzību Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās kontaktpunktam Portugālē, kas tieši sazinās ar tiesu iestādēm, kas saņem pieprasījumu, lai plānotu videokonferences pārbaudes un norises dienu. Ja kontaktpunkts saņem informāciju par tehniskām problēmām, tas tieši sazinās ar komandām, kuras atbild par videokonferences nodrošināšanu katrā no iesaistītajām dalībvalstīm, pieprasot vajadzīgo savienojumu, informāciju vai tehniskos pielāgojumus un attiecīgi informējot iesaistītās tiesu iestādes. Tas ļauj pārvarēt valodas barjeras un nodrošināt sekmīgu videokonferences norisi.

Videokonferences plānošana Portugāles tiesā pēc citas dalībvalsts pieprasījuma

Portugālē Tiesu administrācijas ģenerāldirektorāts (*Direcção-Geral da Administração da Justiça* vai *DGAJ*) ir centrālā institūcija, kas ir atbildīga par citu dalībvalstu pieprasījumu saņemšanu un apstiprināšanu saskaņā ar 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 17. pantu. Tiklīdz pieprasījums tiek apstiprināts, *DGAJ* norāda tās dalībvalsts tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, Portugāles tiesu (kas saņem pieprasījumu), kurā notiks videokonference. Pēc tam tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesa, kas saņem pieprasījumu, savstarpēji nepastarpināti vienojas par dienu, kad tiks veikta pirmā sistēmas pārbaude, un dienu, kad notiks nopratināšana videokonferences režīmā.

Tiesu administrācijas ģenerāldirektorāts kā centrālā institūcija veicina tiešu saziņu starp tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesu, kas saņem pieprasījumu, kā arī sazinās ar *IGFEJ* videokonferenču nodrošināšanas atbalsta komandu, lai novērstu visas tehniskās problēmas. Turklāt Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās kontaktpunkts Portugālē var arī pēc pieprasījuma sekmēt vajadzīgo saziņu.

Izmantojot tiešos sakarus, tiesas var rezervēt videokonferences telpu un izraudzīties personālu tehnisko savienojumu izveidei un videokonferences norises uzraudzīšanai attiecīgi tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesā, kas saņem pieprasījumu. Parasti Portugālē izraugās tiesas darbinieku, kuram ir atbilstīgas zināšanas, un ir vēlams, lai viņam palīdz Portugāles tiesas IT tehniskais speciālists.

Ja videokonference noris IP, to obligāti rīko Portugālē. Šajā saistībā Portugāles tiesa savlaicīgi lūdz *IGFEJ* nodrošināt ārējo savienojumu.

Ja videokonferences rīko, izmantojot telesakaru tīklu (ISDN), savienojumu ar Portugāles tiesām var izveidot no citu dalībvalstu tiesām.

Ja radušās tehniskas problēmas, Portugāles tiesas IT tehniskais speciālists vai *IGFEJ* tehniskais speciālists var sniegt vajadzīgo palīdzību.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Veicot videokonferences pieprasījumu, aizpilda 2001. gada 28. maija Regulas Nr. 1206/2001 pielikumā ietvertās I veidlapas 12. aili vai šīs veidlapas pielikumu, norādot šādus datus.

1. Tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, izmantotā videokonferences aprīkojuma tehniskie dati, proti:

saziņas protokols (piemēram, H.323, H.320);

video protokoli (piemēram, H.261, H.263 un H.264);

audio protokoli (piemēram, G.711a, G.711u, G.722, G.729);

satura koplietošanas protokols, ja vajadzīgs [piemēram, H.239 vai BFCP (SIP)];

drošība: H.235 un attiecīgais atbalstītais šifrējums;

maksimālais atbalstītais joslas platums;

savrupais serveris, *MCU* vai vārteja;

MCU vai vārtejas gadījumā norāda, vai tai ir *IVR*.

2. Tiesas ISDN un vai publiskā IP savienojuma dati.

3. Pieprasījums ielānot videokonferences sistēmas pārbaudi pirms pierādījumu sniegšanas.

4. Personas, kas nodrošinās videokonferences norises atbalstu (vēlams, tiesas darbinieks kopā ar IT vai telekomunikāciju tehnisko speciālistu, kas nodrošina palīdzību tiesai), vārds/uzvārds un kontaktinformācija (tālrunis, fakss un e-pasts).

NB:

Šajā vietnē sniegtā informācija nav saistoša Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās kontaktpunktam, tiesām vai citām struktūrām un iestādēm. Tā arī neatbrīvo no pienākuma iepazīties ar piemērojamiem tiesību aktiem. Šī informācija tiek sistemātiski atjaunota un papildināta atbilstīgi izmaiņām judikatūrā.

Lapa atjaunināta: 05/07/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Rumānija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā. Šādā gadījumā piemēro Likumu Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās, jo īpaši tā 25. panta 1. un 3. punktu un 35. panta 3. punktu.

Rumānijas tiesu iestāde, kas saņem pieprasījumu, pēc tiesu iestādes, kas iesniedz pieprasījumu, lūguma var piekrist īpašai procedūrai, ar nosacījumu, ka tā nav pretrunā Rumānijas tiesību aktiem. Rumānijas tiesa informē tiesu iestādi, kas iesniedz pieprasījumu, par tiesiskās palīdzības pieprasījuma izpildes laiku un vietu un var atļaut ārvalstu miertiesnešu līdzdalību. Saskaņā ar 3. panta 3. punktu Padomes 2001. gada 28. maija Regulā (EK) Nr. 1206/2001 lēmumus par šīs regulas 17. pantā minētajiem pieprasījumiem, pieņem Tieslietu ministrija.

Videokonferencē piedalās tiesnesis no apgabaltiesas, kuras jurisdikcijā tiek iegūti pierādījumi, un vajadzības gadījumā viņam palīdz tuks. Tiesnesis pārbauda nopratināmās personas identitāti un nodrošina Rumānijas tiesību aktu pamatprincipu ievērošanu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nē. Tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūra ļauj nopratināt lieciniekus vai citas iesaistītās personas (Likuma Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās 17. pants).

Tomēr saskaņā ar Likuma Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās 26. panta 2. punktu tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūru var noraidīt, ja noprotināmā persona nevar sniegt liecību dažu Rumānijas tiesību aktos noteikto aizliegumu dēļ vai tādēļ, ka nav iespējams izplatīt nosūtāmos vai pārbaudāmos dokumentus.

Turklāt saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 315., 316. un 317. pantu liecinieku statusā nevar noprotināt šādas personas: asinsradniekus un radniekus līdz trešajai radniecības pakāpei, laulātos, bijušos laulātos, saderinātos vai partnerus, personas, kurām ir naidīgas attiecības vai īpašas intereses attiecībā uz kādu no lietas dalībniekiem, personas, kuras atzītas par rīcībnespējīgām, un personas, kas notiesātas par nepatiesu liecību sniegšanu. Tomēr puses var tieši vai netieši piekrist, ka liecinieku statusā var noprotināt arī šādas personas: asinsradniekus un radniekus līdz trešajai radniecības pakāpei, laulātos, bijušos laulātos, saderinātos vai partnerus, personas, kurām ir naidīgas attiecības vai īpašas intereses attiecībā uz kādu no lietas dalībniekiem.

Tiesas lietās, kas saistītas ar izcelšanās noteikšanu, šķiršanos vai citām ģimenes lietām, var noprotināt arī asinsradniekus un radniekus līdz trešajai radniecības pakāpei, izņemot to pēcnācējus.

No liecību sniegšanas ir atbrīvotas šādas personas:

1. garīdznieki, ārsti, farmaceiti, juristi, notāri, tiesu izpildītāji, mediatori, akušieri un medmāsas, un citi speciālisti, kam jāpilda konfidencialitātes un dienesta noslēpuma ievērošanas saistības attiecībā uz faktiem, kas tiem kļuvuši zināmi darbā vai veicot profesionālo darbību, kā arī pēc profesionālās darbības pārtraukšanas;
2. tiesneši, prokurori un valsts ierēdņi, arī pēc amata pienākumu pildīšanas beigām, attiecībā uz slepeniem apstākļiem, kas tiem kļuvuši zināmi, pildot amata pienākumus;
3. personas, kuru atbildes varētu pakļaut tās vai to asinsradniekus un radniekus līdz trešajai paaudzei vai laulātos, bijušos laulātos, saderinātos vai partnerus saukšanai pie kriminālatbildības vai sabiedrības nicinājumam.

Tomēr minētās personas, izņemot garīdzniekus, var sniegt liecību, ja noslēpuma saglabāšanā ieinteresētā puse tās atbrīvo no konfidencialitātes un dienesta noslēpuma ievērošanas pienākuma, izņemot gadījumus, ja likumā ir noteikts citādi. Arī tiesneši, prokurori un valsts ierēdņi var sniegt liecību, ja iestāde, kurā tie strādā vai ir strādājuši, attiecīgā gadījumā izsniedz šādu atļauju.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Nē, ierobežojumu nav. Saskaņā ar Likuma Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās 17. pantu tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūra ļauj noprotināt lieciniekus vai citas iesaistītās personas, saņemt dokumentus, sagatavot ekspertu atzinumus un veikt izmeklēšanu vai iegūt citus vajadzīgos dokumentus vai informāciju konkrētas lietas atrisināšanas nolūkā.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Nē, ierobežojumu nav. Tomēr saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 16. pantu, 261. panta 1. punktu un 314. pantu pierādījumus iegūst tiesā, kura izskata konkrēto lietu. Ja objektīvu iemeslu dēļ pierādījumus var iegūt tikai ārpus tiesas apgabala, pierādījumus var iegūt, izmantojot tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūru, ko veic tā paša līmeņa tiesa vai pat zemāka līmeņa tiesa, ja attiecīgajā apgabalā nav tā paša līmeņa tiesas. Tiesa saskaņā ar tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūru iegūst pierādījumus, piedaloties lietas dalībniekiem vai bez to līdzdalības, ja tie ir likumīgi uzaicināti uz noprotināšanu, un pilda tos pašus uzdevumus, ko tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, attiecībā uz procedūru, kas jāievēro. Tomēr liecinieku, kurš slimības vai citu nopietnu iemeslu dēļ nevar ierasties tiesā, var noprotināt viņa atrašanās vietā, ievērojot procedūru lietas dalībnieku uzaicināšanai uz noprotināšanu.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, tas ir atļauts saskaņā ar Likuma Nr. 304/2004 par tiesu sistēmu (atkārtoti publicēts) 13. pantu.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) rumāņu valodā;

b) arī rumāņu valodā, jo Rumānijas tiesa, kas saņem pieprasījumu, sagatavo noprotināšanas protokolu, kurā norāda noprotināšanas laiku un vietu, noprotinātās personas identitāti, informāciju par zvēresta pieņemšanu, noprotināšanas tehniskos apstākļus u.c.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Saskaņā ar Likuma Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās 27. pantu par tulku pakalpojumu nodrošināšanu atbild tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Rumānijas tiesa, kas saņem pieprasījumu, var attiecīgā gadījumā sekmēt piekļuvi pakalpojumiem, ko sniedz tulks no Rumānijas, iesniedzot tulku sarakstu tiesai, kas iesniedz pieprasījumu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Sagatavošanas darbiem ir atvēlēts vismaz viens mēnesis un ne vairāk kā trīs mēneši.

Šajā gadījumā piemēro Likumu Nr. 189/2003 par starptautisko tiesisko palīdzību civillietās un komercietās, jo īpaši 25. panta 3. punktu. Rumānijas tiesa informē tiesu iestādi, kas iesniedz pieprasījumu, par tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūru izpildes laiku un vietu. Saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 261. panta 4. punktu tiesa tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūras ietvaros iegūst pierādījumus, piedaloties lietas dalībniekiem vai bez to līdzdalības, ja tie ir likumīgi uzaicināti uz noprotināšanu, un pilda tos pašus uzdevumus, ko tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, attiecībā uz procedūru, kas jāievēro.

Tomēr, ņemot vērā, ka attiecībā uz ārvalstu struktūrām ir divas procedūras (saziņas procedūra pierādījumu iegūšanas laikā), praksē sagatavošanas darbiem būtu jāatvēr vismaz viens mēnesis un ne vairāk kā trīs mēneši, ievērojot spēkā esošos noteikumus par:

– Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000, paredzētā izsniegšanas lūguma izpildi, proti, vismaz viens mēnesis būtu jāparedz izsniegšanas lūguma faktiskai izpildei, nosūtot lūgumu pa pastu ar saņemšanas apstiprinājumu;

– tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, pienākumu izpildīt tiesas, kas saņem pieprasījumu, pieprasījumus attiecībā uz papildu informācijas sniegšanu, avansa /drošības naudas maksājumiem u.c., kas minēti Padomes 2001. gada 28. maija Regulā (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās.

Šāds termiņš nepieciešams, lai varētu iztulkot saraksti ar tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, vai liecinieku, un nosūtīt vēstules uz ārvalstīm, izskatīt apjomīgus lietas materiālus un arī noteikt videokonferences dienu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Šīs izmaksas nevar noteikt, jo tās mainās atkarībā no procedūras ilguma un valsts. Attiecīgo summu ar bankas pārvedumu pārskaita uz apelācijas tiesas kā sekundārā kredītrīkotāja kontu vai apgabaltiesas kā trešā kredītrīkotāja kontu. Izdevumus, kas saistīti ar video savienojumu, savienojuma pieejamības nodrošināšanu valstī, kas iesniedz pieprasījumu, atlīdzību tulkjiem un kompensācijām lieciniekiem un ekspertiem, kā arī ceļa izdevumus par braucieniem uz valsti, kas iesniedz pieprasījumu, Rumānijas tiesai, kas saņem pieprasījumu, atlīdzina ārvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Nopratināmajai personai nosūta pavēsti saskaņā ar Rumānijas jaunā Civilprocesa kodeksa noteikumiem. Rumānijas tiesas, kas saņem pieprasījumu, izsniegtajā pavēstē, lēmumā par atļauju tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, iegūt pierādījumus vai citos dokumentos attiecīgo personu informē, ka nopratināšana notiek brīvprātīgi.

Saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 261. panta 4. punktu tiesa tiesiskās palīdzības pieprasījuma procedūras ietvaros iegūst pierādījumus, piedaloties lietas dalībniekiem vai bez to līdzdalības, ja tie ir likumīgi uzaicināti uz nopratināšanu, un pilda tos pašus uzdevumus, ko tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, attiecībā uz procedūru, kas jāievēro.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 318. pantu pirms liecības uzklaušanās tiesas priekšsēdētājs lūdz lieciniekam sniegt šādu informāciju: vārds /uzvārds, profesija, dzīvesvieta un vecums; vai lieciniekam ir asinsradniecība vai radniecība ar kādu no pusēm un – ja ir – kāda ir radniecības pakāpe; vai liecinieks ir nodarbināts pie kādas no pusēm. Pēc tam tiesas priekšsēdētājs vērs liecinieka uzmanību uz pienākumu nodot zvērestu un šā zvēresta svarīgumu.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Rumānijas jaunā Civilprocesa kodeksa 319. un 320. pantu liecinieki pirms liecināšanas nodod šādu zvērestu: „Zvēru, ka teikšu patiesību un neko nenoklusēšu. Lai Dievs man palīdz!”

Nododot zvērestu, liecinieks uzliek roku uz krusta vai Bībeles. Attiecībā uz atsauci uz dievu zvēresta tekstā var veikt izmaiņas atkarībā no liecinieka reliģiskās ticības. Iepriekš minētie noteikumi nav piemērojami lieciniekam, kurš ir citas reliģijas pārstāvis, nevis kristietis.

Liecinieki, kas nepieder nevienai reliģiskajai konfesijai, nodod šādu zvērestu: „Zvēru pie sava goda un sirdsapziņas, ka teikšu patiesību un neko nenoklusēšu”.

Liecinieki, kam sirdsapziņa vai ticība neļauj nodot zvērestu, dod tiesai šādu solījumu: „Aņņemos teikt patiesību un neko nenoklusēt”.

Mēmas un kurlmēmas personas nodod zvērestu rakstiski un paraksta to, personas ar dzirdes traucējumiem nodod zvērestu mutiski, un personas, kas ir analfabēti, nodod zvērestu, izmantojot zīmes, kuras iztulko tulks.

Pēc zvēresta pieņemšanas tiesas priekšsēdētājs atgādina lieciniekam par atbildību, kas draud par nepatiesas liecības sniegšanu.

Visu iepriekš minēto norāda rakstiskā paziņojumā.

Nepilngadīgos, kas ir jaunāki par 14 gadiem un nav spējīgi pieņemt lēmumu nopratināšanas laikā, nopratina bez zvēresta nodošanas un neaizliedzot sniegt liecību, tomēr tiesa brīdina par to, ka viņiem jāsaņem tikai patiesība, un, novērtējot sniegto liecību, ņem vērā viņu īpašo situāciju.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Kontaktpersonas var būt apelācijas tiesas IT speciālisti, tiesas sekretārs vai tiesnesis. Videokonferences iekārtas ir pieejamas 144 tiesās no kopumā 244 tiesām. Katrā no minētajām 144 tiesām ir divas videokonferenču iekārtas.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Lapa atjaunināta: 31/05/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstīs, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Slovēnija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Pierādījumus ir iespējams iegūt videokonferencē, piedaloties tās dalībvalsts tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, vai arī šīs dalībvalsts tiesa var iegūt pierādījumus tieši. Visās civillietās un komercietās piemēro Civilprocesa likuma (*Zakon o pravdnem postopku — ZPP*) 114.a pantu, kurā paredzēts, ka tiesa, pamatojoties uz pušu piekrišanu, atļauj pusēm un to likumīgajiem pārstāvjiem nopratināšanas laikā atrasties citur, nevis tiesā, un veikt procesuālās darbības šajā vietā, ar nosacījumu, ka ir nodrošināta skaņas un attēla pārraide no vietas, kur notiek nopratināšana, uz pušu un to pārstāvju atrašanās vietu un otrādi (videokonference). Ņemot vērā šos apstākļus, tiesa var arī nolemt iegūt pierādījumus, nopratinot puses un lieciniekus, un iegūstot pierādījumus no ekspertiem.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Videokonferenci var izmantot pušu un liecinieku nopratināšanai, kā arī, lai iegūtu pierādījumus no ekspertiem. Puses un to pārstāvji (piemēram, advokāti) var veikt visas procesuālās darbības, izmantojot videokonferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Parasti puses un to likumīgie pārstāvji attālināti var veikt visas procesuālās darbības. Civilprocesa likumā ir noteikti ierobežojumi attiecībā uz iespēju iegūt pierādījumus, izmantojot videokonferenci, nosakot pilnīgu pierādījumu sarakstu (pušu un liecinieku nopratināšana, pierādījumu iegūšana no eksperta). Tādējādi videokonferenci nevar izmantot, lai iegūtu pierādījumus, pārmeklējot telpu vai veicot dokumentu pārbaudi.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Parasti puses un to likumīgie pārstāvji attālināti var veikt visas procesuālās darbības. Attiecībā uz otras puses atrašanās vietu ārpus tiesas ierobežojumu nav.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Civilprocesa likuma 125.a pants ir juridiskais pamats tiesas sēdes audiovizuālai ierakstīšanai. Saskaņā ar šo pantu tiesas priekšsēdētājs ir izdot rīkojumu par tiesas sēdes audiovizuālu ierakstīšanu. Tas nozīmē, ka tiesas priekšsēdētājam, kurš vada tiesas sēdi, ir tiesības pēc saviem ieskatiem pieņemt lēmumu par tiesas sēdes audiovizuālas ierakstīšanas liederību. Saskaņā ar 114.a pantu puses ir tiesības pieprasīt, lai tiesa atļauj rīkot videokonferenci. Iniciatīvu par videokonferences izmantošanu var uzņemties arī tiesa, un šādā gadījumā tai jāsaņem pušu piekrišana. Lēmumu, ar kuru tiesa izdod rīkojumu par videokonferences izmantošanu, pieņem pietiekami savlaicīgi pirms plānotās tiesas sēdes, ņemot vērā laiku, kas vajadzīgs tehniskajiem sagatavošanās pasākumiem, un puses pietiekami savlaicīgi informē par to, vai tām jāierodas tiesā.

Kopš 2011. gada Slovēnijā vismaz viena sēžu zāle katrā apgabaltiesā (11 apgabalos) ir aprīkota ar videokonferences iekārtu un iekārtu videokonferences savienojuma ierakstīšanai. Ir iespējams veikt tikai skaņas vai tikai attēla ierakstīšanu vai attēla un skaņas vienlaicīgu ierakstīšanu. Ir pieejamas arī trīs videokonferenču iekārtas, ko var izmantot vietējā tiesā vai citās tiesās. Ņemot vērā, ka videokonferences savienojums tiek izveidots, izmantojot centrālās piekļuves punktu, katru videokonferenci var ierakstīt pēc tiesneša rīkojuma.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Saskaņā ar regulas 10.–12. pantu nopratināšanu var veikt tiesa, kas saņem pieprasījumu, oficiālajā tiesvedības valodā (slovēņu valodā un nacionālo kopienu valodās, kuras oficiāli lieto tiesās šo etnisko kopienu apdzīvotos apgabalos, proti, itāļu vai ungāru valodā) un vajadzības gadījumā veic tulkošanu attiecīgajai

pusei un citiem procesa dalībniekiem saprotamā valodā pēc šo dalībnieku ierosinājuma vai tad, ja tiesa konstatē, ka attiecīgā puse vai cits procesa dalībnieks nesaprot slovēņu valodu.

Saskaņā ar regulas 17. pantu nopratināšanu tieši vada tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Šādā gadījumā nopratināšanu var veikt citā valodā, ja tiek nodrošināts atbilstīgs tulkojums pusei un citiem procesa dalībniekiem saprotamā valodā.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgi par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja izmanto tiesas tulku pakalpojumus, tos nodrošina tiesa, kas saņem pieprasījumu, vai tiesa, kas iesniedz pieprasījumu (ņemot vērā vienošanos starp tiesām). Turklāt tulki var atrasties tiesā, kas saņem pieprasījumu, vai tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, vai citā vietā.

Parasti tiesas tulki atrodas kopā ar personu, kurai vajadzīgs tulkojums, proti, tiesā, kas saņem pieprasījumu, ja tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, vada nopratināšanu savas tiesvedības valodā saskaņā ar regulas 17. pantu, vai tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, ja tiesa, kas saņem pieprasījumu, vada nopratināšanu saskaņā ar regulas 10.–12. pantu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Nopratināmajai personai nosūta personīgu rakstisku uzaicinājumu ierasties tiesā. Tiesas pavēstē cita starpā norāda personas nopratināšanas laiku un vietu. Lieciniekus, kas vecuma, slimības vai smagas fiziskas invaliditātes dēļ nevar ierasties tiesā, var nopratināt mājās. Civilprocesa likumā nav noteikts, cik ilgā laikā pirms nopratināšanas jāizsūta tiesas pavēstes, tomēr pusēm jānodrošina pietiekami daudz laika, lai sagatavotos nopratināšanai — vismaz 15 dienas no tiesas pavēstes saņemšanas dienas. Šo termiņu nepiemēro, ja persona ir uzaicināta uz tiesu liecinieka statusā.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 153. pantu puse, kas lūdz iegūt pierādījumus, veic naudas summas iemaksu, lai segtu izmaksas, kas rodas pierādījumu iegūšanas laikā. Ja pierādījumu iegūšanu ierosinājušas abas puses, tiesa var nolemt, ka abas puses iegulda vienādu summu. Šīs izmaksas tiek atlīdzinātas, ņemot vērā lietas iznākumu.

Slovēnijas Republikā videokonferenci var izmantot bez maksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Civilprocesa likumā nav noteikti papildu nosacījumi.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Pirms liecinieku nopratināšanas tos lūdz nosaukt vārdu, uzvārdu un tēva vārdu, profesiju, adresi, dzimšanas vietu, vecumu un saistību ar pusēm (Civilprocesa likuma 238. panta 3. punkts).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Civilprocesa likumā nav paredzēta zvēresta nodošana. Saskaņā ar 238. pantu tiesa pirms nopratināšanas norāda lieciniekiem, ka to pienākums ir teikt patiesību un neko nenoklusēt, kā arī brīdina par sekām, kas draud par nepatiesas liecības sniegšanu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Civilprocesa likumā nav paredzēts šāds noteikums.

Parasti vismaz vienu nedēļu pirms videokonferences tiek pārbaudīts, vai savienojums darbojas un vai tā kvalitāte ir apmierinoša, kā arī novērš visas nepilnības. Tādējādi tiek nodrošināts, ka tehniskais speciālists, kas atrodas nopratināšanas telpā, var nodrošināt videokonferences netraucētu norisi, jo pirms tam ir veikta iekārtas pārbaude. Tiesas, veicot pieprasījumu vai pēc tam, apmainās ar to personu kontaktinformāciju, kuras atbild par videokonferences tehniskajiem aspektiem.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Civilprocesa likumā nav paredzēts šāds noteikums.

Parasti tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nosūta tiesai, kas saņem pieprasījumu, pieprasījumu kopā ar veidlapu, kurā norādīta visa videokonferences sistēmas tehniskā informācija un par videokonferences tehniskajiem aspektiem atbildīgā speciālista kontaktinformācija. Abām tiesām ir vajadzīga informācija par videokonferences sistēmām, savienojuma veidu (ISDN, IP), savienojuma ātrumu, adresi (tālruna numurs), pārbaudē lietojamo valodu, pārbaudes dienu un laiku, vajadzības gadījumā laika starpību, un par tehniskajiem jautājumiem atbildīgā tehniskā speciālista kontaktinformācija.

Lapa atjaunināta: 16/03/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Slovēnija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Lai gan Slovēnijas tiesību aktos nav īpašu noteikumu, kuros paredzēts, ka pierādījumus var iegūt ar tās dalībvalsts tiesas līdzdalību, kas iesniedz pieprasījumu, nav arī noteikumu, kas to aizliedz. Saskaņā ar procesuālajiem noteikumiem tiesa iegūst pierādījumus tiesas sēdē un arī, ja praktiski iespējams, neklātienē (Civilprocesa kodeksa (*Občianský súdny poriadok*) 122. pants). Tiesa ar lietas dalībnieku piekrišanu var rīkot nopratināšanu, izmantojot videokonferenci vai citas sakaru tehnoloģijas (Civilprocesa kodeksa 116. panta 6. punkts) Lietas dalībniekiem pēc būtības ir tiesības piedalīties pierādījumu iegūšanas procesā.

Nav īpašu noteikumu par pierādījumu iegūšanu, izmantojot videokonferenci (izņemot iepriekš minētos). Tādēļ piemēro tikai Noteikumus par pierādījumu iegūšanu (*Nariadenie o výkone dôkazu*), Civilprocesa kodeksu un Tiesu administratīvās un sekretariāta procedūras (*Spravovací a kancelársky poriadok pre súdy*) (2015. gads, Slovēnijas Tieslietu ministrijas 2005. gada 11. novembra Dekrētu Nr. 543 par Apgabaltiesu (*okresné súdy*), reģionālo tiesu (*krajské súdy*), speciālo tiesu (*Špeciálny súd*) un militāro tiesu (*vojenské súdy*) administratīvajām un sekretariāta procedūrām.

Visus pārējos jautājumus risina, panākot vienošanos starp attiecīgajām tiesām ar Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla atbalstu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Slovēnijas tiesību aktos nav paredzēti nekādi ierobežojumi attiecībā uz personām, kuras var nopratināt, izmantojot videokonferenci. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 125. pantu visus līdzekļus, ko var izmantot, lai konstatētu lietas apstākļus, var izmantot kā pierādījumus. Nopratināt var lietas dalībniekus, lieciniekus un ekspertus.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 124. pantu pierādījumu iegūšanā jāievēro pienākums saglabāt slepenas informācijas konfidencialitāti.

Saskaņā ar 100. panta 3. punktu, ja tiesa nolemj ņemt vērā nepilngadīgas personas viedokli, šo viedokli noskaidro ar bērna pārstāvja vai attiecīgās bērnu labklājības un sociālās aizsardzības iestādes palīdzību vai noprotinot nepilngadīgo personu arī bez bērna vecāku klātbūtnes. Īpaši ierobežojumi nepārprotami ir atkarīgi no bērna vecuma un tiesas izraudzītās noprotināšanas metodes.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Ierobežojumu nav, izņemot tos ierobežojumus, kas saistīti ar videokonferences būtību (to, ka videokonferences režīmā nevar veikt telpu pārmeklēšanu u.c.).

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Parasti pierādījumus iegūst tiesas sēdē (Civilprocesa kodeksa 122. pants), un tiesas sēdes parasti rīko tiesas ēkā (Tiesu administratīvo un sekretariāta procedūru 25. pants kopā ar 35. pantu). Tehnisku apsvērumu dēļ būtu sarežģīti rīkot noprotināšanu citur.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Videokonferenču aprīkojums ļauj veikt arī videokonferences ierakstīšanu. Tomēr saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 116. panta 6. punktu mutisku noprotināšanu konferences režīmā var veikt tikai ar lietas dalībnieku piekrišanu. Bez lietas dalībnieku piekrišanas piemēro Civilprocesa kodeksa 44.a panta vispārīgos nosacījumus, saskaņā ar kuriem noprotināšanu var arī ierakstīt, izmantojot skaņas ierakstīšanas aparāturu. Šādus skaņas ierakstus glabā datu nesējā, kas ir daļa no lietas materiāliem.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Šis jautājums nav īpaši attiecināms uz pierādījumu iegūšanu ārvalstīs, vai izmantojot videokonferenci. Saskaņā ar vispārējiem noteikumiem Slovērijas tiesā noprotināšana vienmēr notiek oficiālajā valodā, un vajadzības gadījumā tiek nodrošināti tulka pakalpojumi.

Ja tiesa ir iesaistīta pierādījumu iegūšanā, tiesa, kas saņem pieprasījumu, veic noprotināšanu un tādējādi liecības tiek pieņemtas valodā, kādu oficiāli lieto tiesā. Ja tiesa iegūst pierādījumus tieši saskaņā ar 17. pantu, lieto tiesas oficiālo valodu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Slovērijas tiesību aktos nav noteikumu, kas reglamentē šo jautājumu. Tulku pakalpojumus var nodrošināt, pamatojoties uz *ad hoc* principu, attiecīgajām tiesām savstarpēji vienojoties.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu noprotināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Slovērijas tiesību aktos nav īpašu noteikumu, kas reglamentē šos jautājumus. Piemēro vispārīgos noteikumus par liecinieku un pušu noprotināšanu un pavēsti par ierašanos uz noprotināšanu. Tiesa parasti veic pierādījumu iegūšanu tiesas sēdē (Civilprocesa kodeksa 122. pants), un tiesas pavēstes nosūta pietiekami laicīgi, lai iekļautos likumā noteiktajā termiņā, kas paredzēts, lai sagatavotos tiesas sēdei (Tiesu administratīvo un sekretariāta procedūru 46. panta 3. punkts) un kas „parasti ir vismaz piecas dienas pirms tiesas sēdes” (Civilprocesa kodeksa 115. panta 2. punkts).

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Slovērijas tiesas nepiemēro maksu par videokonferences izmantošanu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Slovērijas tiesību aktos nav īpašu noteikumu, kas reglamentē šos jautājumus. Parasti tiesa noprotināšanas sākumā informē personu par tās procesuālajām tiesībām un pienākumiem. Šo procedūru nepiemēro, ja personu pārstāv advokāts (Civilprocesa kodeksa 5. pants).

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Slovērijas tiesību aktos nav īpašu noteikumu, kas reglamentē šos jautājumus. Par īpašas procedūras piemērošanu lemj, panākot *ad hoc* vienošanos starp attiecīgajām tiesām. Piemēro vispārīgos noteikumus par noprotināmās personas identitātes pārbaudi. Šajos noteikumos paredzēts, ka noprotināšanas sākumā tiek noskaidrota liecinieka identitāte, kā arī citi apstākļi, kas varētu ietekmēt liecinieka uzticamību (ģimenes attiecības u.c., Civilprocesa kodeksa 126. panta 2. pants).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Slovērijas tiesību aktos ir ietverti tikai īpaši noteikumi, kas reglamentē šos jautājumus kriminālprocesā, nevis civilprocesā.

Tomēr saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 126. panta 2. punktu tiesa noprotināšanas sākumā informē liecinieku par liecības nozīmīgumu un par liecinieka tiesībām un pienākumiem (teikt tikai patiesību un neko nenoklusēt), un par nepatiesas liecības sniegšanas krimināltiesiskajām sekām. Jāņem vērā, ka šo tiesību normu (nepatiesa liecība) nepiemēro procesā iesaistītajām pusēm.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Visās Slovērijas tiesās ir administrators, pie kura var vērsties jautājumos par videokonferences savienojuma pārbaudes plānošanu, noprotināšanas dienas plānošanu u.c. Administrators ir apmācīts darbam ar videokonferences iekārtu. Problēmu gadījumā administrators var sazināties ar tiesas tehnisko speciālistu un nodrošināt tehniskā speciālista klātbūtni noprotināšanas dienā.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Vajadzīga tehniskā informācija, lai izveidotu savienojumu ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, iekārtu.

Lapa atjaunināta: 14/01/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Somija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Iespējamās abas procedūras. Pieprasījumā precīzi norāda, kuru procedūru pieprasa tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar regulas 10.–12. pantu, uz tiesas sēdi attiecas Procesuālā kodeksa noteikumi par pierādījumu iegūšanu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem noprotināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, ekspertu vai puses?

Civillietās vai komercietās šādu ierobežojumu nav. Videokonferencē var noprotināt arī ekspertus un puses.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Nav.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas noprotināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Nav.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Videokonferences ierakstīšana tiesas sēdē nav aizliegta, bet visās tiesās nav pieejams vajadzīgais aprīkojums. Iesniedzot pieprasījumu, jautājums par videokonferences ierakstīšanu jāuzdod atsevišķi.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu, tiesas sēde notiek somu vai zviedru valodā. Ja tieša pierādījumu iegūšana noris saskaņā ar 17. pantu, valodu izvēlas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu, par tulku nodrošināšanu un viņu atrašanās vietu vienojas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesa, kura saņem pieprasījumu. Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, par tulku nodrošināšanu un viņu atrašanās vietu atbild tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, nosūta nopratināmajai personai rakstisku uzaicinājumu ierasties uz tiesas sēdi. Ideālā gadījumā tiesas pavēste nopratināmajai personai būtu jāizsniedz vismaz divas līdz trīs nedēļas pirms tiesas sēdes. Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, par tiesas pavēstes izsniegšanu un vajadzīgajiem sagatavošanas darbiem atbild tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Ja personu saskaņā ar regulas 10.–12. pantu nopratina tiesā, kurā ir pieejams videokonferenču aprīkojums, videokonferences iekārtas izmantošana parasti nerada papildu izmaksas. Ja personu saskaņā ar 17. pantu nopratina citur, nevis tiesas telpās, par videokonferences izmantošanas izmaksām atbild tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu saskaņā ar regulas 17. panta 2. punktu, informē attiecīgo personu par to, ka pierādījumu iegūšanas process ir pamatots uz brīvprātības principu.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 10.–12. pantu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, noskaidro nopratināmās personas identitāti un vajadzības gadījumā lūdz uzrādīt personas apliecību vai pasi. Ja pieprasījumi iesniegti saskaņā ar 17. pantu, nopratināmās personas identitāti pārbauda tiesa, kas iesniedz pieprasījumu.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Nav īpašu prasību attiecībā uz zvēresta nodošanu, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu. Zvērestu nodod saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē tās tiesas darbību, kura nopratina liecinieku.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Tiesa, kas saņem pieprasījumu, norāda šādas kontaktpersonas vārdu.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

– Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, norāda to kontaktpersonu vārdus, kuras atbild par tehniskiem jautājumiem un jautājumiem, kas saistīti ar lietu (juridiskiem jautājumiem).

– Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, norāda to kontaktpersonu kontaktinformāciju (e-pasta adrese un/vai tālruna numurs), kuras ir sasniedzamas arī tiesas sēdes laikā, ja rodas problēmas ar video savienojumu vai līdzīgas problēmas.

– Ja valstis atrodas dažādās laika joslās, pieprasījumā norāda, kuras valsts laiks ir uzrādīts — valsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai valsts, kas saņem pieprasījumu.

Lapa atjaunināta: 13/08/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Pierādījumu iegūšana videokonferencē - Zviedrija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamas valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, pierādījumus var iegūt, izmantojot videokonferenci, piedaloties tās dalībvalsts tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, vai arī šīs dalībvalsts tiesa var iegūt pierādījumus tieši.

Saskaņā ar Likuma (2003:493) par EK regulas par pierādījumu iegūšanu civillietās un komercietās (Pierādījumu iegūšanas regula) 5. pantu pierādījumus iegūst apgabaltiesas (*tingsrätter*). Tiesa piemēro Procesuālā kodeksa (*rättegångsbalken*) 35. nodaļas 8.–11. panta noteikumus par pierādījumu iegūšanu ārpus tiesas sēdes, izņemot gadījumos, kad regulā noteikts citādi.

Jāņem vērā, ka gadījumos, kuros nepiemēro Pierādījumu iegūšanas regulu, ir spēkā citu tiesību aktu noteikumi, piemēram Likums (1946:816) par pierādījumu iegūšanu ārvalsts tiesas vajadzībām.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Visas lietā uzklaušāmās personas var nopratināt, izmantojot videokonferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Īpašu ierobežojumu nav.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Pierādījumu iegūšanu veic apgabaltiesas. Pretējā gadījumā īpašu ierobežojumu nav.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, tas ir atļauts, un šāds aprīkojums ir pieejams.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Nopratināšanā lieto zviedru valodu, bet tiesa var nolīgt tulku.

b) To nosaka valsts, kas iesniedz pieprasījumu, noteikumi.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Ja nopratināšana notiek Zviedrijā, par tulka nodrošināšanu lemj Zviedrijas tiesa.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Tiesa, kas saņem pieprasījumu, nosūta noprotināmajai personai pavēsti par ierašanos uz tiesas sēdi, norādot laiku un vietu. Nav reglamentējošu prasību attiecībā uz to, cik ilgs laikposms jāatvēr, nosakot tiesas sēdes dienu.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Ja Zviedrijas tiesa to pieprasa, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu sedz ekspertu un tulku izmaksas, izmaksas, kas radušās saistībā ar lūgumu izpildīt pieprasījumu saskaņā ar īpašu procedūru, un izmaksas, kas saistītas ar sakaru tehnoloģiju, piemēram, videokonferences un telekonferences, izmantošanu (sk. Pierādījumu iegūšanas regulas 18. panta 2. punktu un 10. panta 3. un 4. punktu).

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē attiecīgo personu, ka pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 17. pantu notiek, pamatojoties uz brīvprātības principu.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Nav īpaši reglamentētas procedūras attiecībā uz personas identitātes pārbaudi.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Parasti piemēro valsts noteikumus par zvēresta pieņemšanu, un nav īpašu nosacījumu vai norāžu attiecībā uz 17. panta piemērošanu.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Visās tiesās ir pieejami darbinieki, kas prāt strādāt ar videokonferences ierīcēm.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Parasti papildu informācija nav vajadzīga.

Lapa atjaunināta: 02/06/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.